

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

669
1975

საქართველო

საბჭოთა
14-8 1976 წ.

სტრატეგია: სტოკოლმის ახალ მოწოდებაზე ხელმოწერის დროს.

საგმონთა კავშირის კომუნისტური კარტიის ხელშეწყობისათვის ხელი მოაწერეს სტოკოლმის ახალ მოწოდებას

15 ივლისს სსკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიუროს წევრებმა, სსკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიუროს წევრობის კანდიდატებმა, სსკ ცენტრალური კომიტეტის მდივნებმა ხელი მოაწერეს სტოკოლმის ახალ მოწოდებას. რომელიც უკვე შთავრისა და პარლამენტს, პოლიტიკურ პარტიასა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციას წინადადებას აძლევს გაერთიანებული ძალით იბრძოლონ გამაღმებული შუიარაღების შეწყვეტისათვის, განიარაღებისათვის.

მოწოდებას ხელი მოაწერეს ამხანაგებმა ლ. ი. ბრევენცმა, ი. ვ. ანდროპოვმა, ვ. ვ. გრიზინმა, ა. ა. გრომიკომ, ა. პ. კირილენკომ, ა. ნ. კოსიგინმა, თ. დ. კულაკოვმა, დ. ა. კუნავევმა, კ. ტ. მაზუროვმა, ა. ი. პელშემ, ნ. ვ. პოდგორნიმ, გ. ვ. რომანოვმა, მ. ა. სუსლოვმა, დ. თ. უსტინოვმა, ვ. ვ. შერბინკომ, გ. ა. ალიევი, პ. ნ. დემიჩევმა, პ. მ. მაშეროვმა, ბ. ნ. კონომაროვმა, შ. რ. რაშიდოვმა, მ. ს. სოლომენცევმა, ი. ვ. კაპიტონოვმა, ვ. ი. დოლიგინმა, კ. თ. კატუშევმა, მ. ვ. ზიმიანინმა, კ. უ. ჩერნენკომ.

ამ მოწოდებამ, რომელიც მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმმა მიიღო 1975 წლის 2 ივნისს ატომური იარაღის აკრძალვის შესახებ სტოკოლმის ინტერაქტიული მოწოდების 2-ე წლისთავის გამო, დასაბამი მისცა მსოფლიო მასობრივ კამპანიას მშვიდობისათვის საშუალო გამაღმებული შუიარაღების შეწყვეტისათვის და იარაღის დაგროვილი მარაგის შემცირებაზე გადასვ-

ლისათვის, საერთაშორისო დამაბულობის შენელების გადრმავე ბისათვის. განვლილი წლის მანძილზე მოწოდებას სხვადასხვა ქვეყანაში უკვე ხელი მოაწერა ათობით მილიონმა ადამიანმა, ხელმოწერათა რიცხვი ყოველდღიურად იზრდება.

საბჭოთა კავშირში ეს კამპანია საყოველთაო-სახალხო გახდა. დღისათვის მოწოდებას ხელი მოაწერა ჩვენი ქვეყნის ას მილიონზე მეტმა მოქალაქემ. სტოკოლმის ახალ მოწოდებაზე ხელმოწერილი საბჭოთა ადამიანები ცხადყოფენ რაოდენ მშვიდობის მოყვარეა ჩვენი ხალხი, რომელსაც სძულს ომი და იცის მისი ფასი. ისინი მთლიანად იწონებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თანამედევრულ მშვიდობისმოყვარულ საგარეო-პოლიტიკურ გეზს, მშვიდობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობისათვის, ხალხთა თავისუფლებებისა და დამოუკიდებლობისათვის შემდგომი ბრძოლის პროგრამას, რომელიც სსკ XXV ყარლობამ მიიღო.

სტოკოლმის მოწოდებაზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელთა ხელმოწერა ერთხელ კიდევ ადასტურებს მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების განმტკიცების ზრუნვას, პარტიისა და ხალხის მისწრაფებას, რომ შემდგომი ნაბიჯები გადაიდგას დამაბულობის რეალური შენელების გზაზე, სტაბილური, შეუქცევადი ხასიათი მიენიჭოს მას.

ბერლინი. 29 ივნისი, აშ. ლ. ო. პრეტენციის გამოხატვა ვერძის კომუნისტური და მუშათა პარტიების კონფერენციაზე.

საკლბო — საქინფორმის ტელეფონი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

იღიღა გუვილოვსკი, იღიღა!

პრეზიუმის კომუნისტური და მუშათა პარტიების კონფერენცია

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დედაქალაქ ბერლინში 29-30 ივნისს გაიმართა ვერძის კომუნისტური და მუშათა პარტიების კონფერენცია. კონფერენციის თემა იყო: „ვერძის მშვიდობისათვის, უშიშროებისათვის, თანაშრომლობისა და სოციალური პროგრესისათვის“. კონფერენცია გახსნა გერმანიის ერომანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ახსნაგმა ერის მონეტარა, რომელიც გულოვსკი მისცა მთელ პარტიას და ვერძის 29 კომუნისტური და მუშათა პარტიის დელეგაციას. კონფერენციაში მონაწილეობდა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაცია, რომელსაც სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ახსნაგმა ლეონიდ ილიასძე ბრენდენვი მეთაურობდა.

კონფერენციაზე სიტყვით გამოვიდა სკკ დელეგაციის მეთაური, სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ახსნაგმა ო. ბრენდენვი, რომლის სიტყვას ფორუმის მონაწილეები უდიდესი ყურადღებითა და ღრმა ინტერესით შეესმენ.

„კონფერენციის ცენტრალური მოვლენა იყო, — წერს გაზეთი „პრადა“ — ივლისის მონაწილე-

ში, — საბჭოთა დელეგაციის მეთაურის შესანიშნავი და ღრმად დასაბუთებული, სიმშვიდითა და რწმენით გამსჭვალული სიტყვა, რომელშიც უკვე აღვსრულდა არის განაღვებულ ვერძისა და მთელი მსოფლიოს მოვლენები, დახასიათებულია ის უდიდესი მუშაობა, რომელსაც წვენი პარტია, საბჭოთა სახელმწიფო ეწვიან სკკ XXV ყრილობაზე მოწოდებული „მშვიდობისა და საერთაშორისო თანაშრომლობისათვის, ხალხთა თვისუფლებასა და დამოუკიდებლობისათვის“ შემდგომი ბრძოლის პროგრამის“ შესასრულებლად.

სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკურმა განიხილა ამა წლის 29-30 ივნისს ბერლინი გამართული ვერძის კომუნისტური და მუშათა პარტიების კონფერენციის მუშაობის შესახებ ანგარიში საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაციისა, რომელსაც სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ახსნაგმა ლ. ბრენდენვი მეთაურობდა, და მთლიანად და სავსებით მოიწონა დელეგაციის საქმიანობა. პოლიტიკურის მიზნითა, რომ კონფერენციის მოწყობა და მისი შედეგები დიდმნიშვნელოვანი წვლილი იქონიებს ვერძის მშვიდობის, უშიშროების, თანაშრომლობისა და სოციალური პროგრესის საქმეში.

საბჭოთა კომუნისტები, მთელი საბჭოთა ხალხი აღფრთოვანებულია ვერძის კომუნისტური და მუშათა პარტიების კონფერენციის დიდ წარმატების გამო. კომუნისტების მშენებელი ადამიანები მზურალებდ იწონებენ ამ კონფერენციაზე სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანის ახსნაგმა ო. ბრენდენვის მიერ წარმითქმულ სიტყვას, მშობლიური პარტიის ღრმადი საწინაო და საგარეო პოლიტიკას, რომელიც ხალხთა მშვიდობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის საქმეს, სოციალისმისა და კომუნისტების საქმეს ეხს.

„სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკურმა გამოთქვას რწმენას, რომ საბჭოთა ხალხი კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობაში თავისი აღმშენებლობითი შრომით კვლავ ღირსეულ წვლილს შეიტანს კომუნისტური მოძრაობის მთელი ანტიიმპერიალისტური და მშვიდობისმოყვარე ძალების საერთო ინტერნაციონალურ საქმეში. მშვიდობისათვის, ხალხთა უშიშროებისათვის, დემოკრატიათა და სოციალისმისათვის ბრძოლის საქმეში“.

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შერბოლო!

დროშა

№ 8 (476) პეპისკოპ, 1976 წ
მურხალი გამომცემი 1923 წლიდან
მუშველთვეური საზოგადოებრივი კოლიტიკური და სპორტივული საზნახებრი კურსული
საპ. პა ცა ის გამომცემლობა

© „დროშა“, 1976

მთავარი რედაქტორი
რამეზა მარგინანი

სარედაქციო კოლეგია:

გულნარ ბახბაძე	დინაგ ნოვაია
თენგიზ პოგოშაძე	(მატეორიკედაქტორი)
(მ. შ. მთვანის)	ვალერი სულაბაძე
ოთარ დუბინაშვილი	ილია თაბაღაძე
გუგუა დონაშვილი	შა ჯაფარიძე
სტეპან ლეონიძე	

რეკრეაქტორი დათო სტეფანავლი კორექტორი ქვიციანი წარწოლა

ბიბლიოთეკა

კავშირი უმოქალაქო- ბოლშევის საქართველო შეაჯივინა!

აღსკვეთა, რესპუბლიკაში „პარტიული ცხოვრების ღრნითი ნიარბებისა და პარტიული ხელმძღვანელობის ღრნითი ჩინებების დაქვემდებარებისა“ ვისი, ჩამდინებ წილწადა გრძელდება ეს შრომა. როგორც საქართველოს არის ცნობილი, საქართველოს კომპარტია სწორი დასკვნები გამოიტანა დღევანდელში აღმშენებელი სერიოზული წაყოფანებებიდან და შედეგებიდან და ხალხს ღრნითად წარუდგა ახალ გამარჯვებთა მიმავალ გზაზე.

მთი ყველა ვაგონს ჩა ხვდოდა ამ თხოვნე წილწა წინააღმდეგობაში, რა ლაღად ჰქონდა ფრთები გაშლილი სტრუქტურაში და ცალკულტურაში. როგორც სულსმეფითი, მტყნარ და უღრმადლობის აკბისფერი იფიკა დანაშაულის, დარღვევისა და უარყოფითი შედეგის ქრქოვითა და გახატონელი იყო ჩვენი ერისათვის, ჩვენი ხალხისათვის ყოველდღე უფრო უსკვეთონები, რომელი დიდ დღეს ასეადა ჩვენი ცხოვრება. განკითხიანობისა და უბატონონობის ატმოსფეროში გაბზარა ზოგიერთი ადამიანის ფსიქიკითა რწმენა დიდი იდეალებისადმი, რომელსაც გამოიტყმა საქართველოდა. ჩა დიდი და დაძაბული შრომა იყო საქირო ამ ქროლობების მისაშუშებლად. როგორც უნდა დაეწყო თავი საქართველოს, ქართველი ხალხისათვის ამ უჩვეული ჩამორჩენისაგან და მომე რესპუბლიკათა შორის ცალკე მოწინავეთა, მდებარეთა რიგებში ჩამდგარიყო. მეცხრე ხუთწლიდის პირველი ირი წლის უჩვეული ჩამორჩენის ბოლო უნდა მოეღობოდა და საქართველო ცალკე უნდა გასულიყო მისთვის ჩვეული სწორი და მართალ ირბიტაზე და დღეს ვევაშაუებო, რომ საქართველოს კომპარტია შემოიხვავა, ახორცილებდა და დღესაც ახორციელებს იმ ღრნისებებათა ფართო სისტემის, რომელთა მიზანია ხალხი შეერჩეობისა და კულტურის აღმავლობა, მშრომელთა ცხოვრების დონის ამაღლება, მათი პოლიტიკური შეგნებულობისა და შემოქმედებითი ინიციატივის შემდგომი ზრდა“.

ჩა დიდი, ყოველდღიური, ყოველწლიური შრომა იყო საქირო რესპუბლიკისათვის შეზღაბული პრესტიჟის დასაბრუნებლად, ყოველფე კითხვის დასაკვივრებლად, აღსადგენად და ხალხის ცხოვრების ღრნითურად წარსაშრთავად! ჩა დიდი შემოქმედებითი აღმავლობა იყო საქირო ჩამორჩენისაგან თავის დასაწვეად, რომ ჩვენი რესპუბლიკას მეცხრე ხუთწლიდი სახელწოდება დაემოჭრებინა.

და მოხდა ის, რასაც ყველა ჩვენგანი მოლოდინა — საქართველოს კომპარტია, ჩვენმა რესპუბლიკამ ამ ჩამდინებ წილწაში დაუღადავად იზრტა. აბრძოლა და მრავალ წარმატებას მიიღო „სოციალ-დემონოზური და სულეტი ცხოვრების შეზღაბვა და რწმენა“. ეს იყო დაძაბული შრომის მოქმედება წლები, რომლის შედეგებზეც ყოველფე მოლოდინა გადააქარბა. მეათე ხუთწლიდის პირველი ნახევარი წლის ზღვდეს სახელწოდება გადაიღობა, ჩვენი ხალხი გათლილად აღსრლოვანა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ამ დიდი შედეგებზე. ახალ გამარჯვებთა მოსაოცებლად და პოლიტიკურ თუ ფართო აღმავალი სულიერად, ფერი ფართოდ გაიჭადა შემოქმედებითი შრომა. რომელი დიდი მიმავლობა და გამარჯვების საწინდარია.

ხალხი მეურნეობისა და კულტურის რომელი დარგაც არ უნდა ავიღოთ, ყველგან ჩქედეს შემოქმედებითი შრომა, ყველა პატიონის ადამიანი იღწეს საშრობლოს აღმავლობისათვის, მთელი საქართველოა ჩამშული შრომის დიდ ფრბულში, ჩათა უყუთები მიმავალი გამოქედდის. მრავალი გამარჯვების მომწინდერი ვიქნებით სულ ახლი. ხანში, რადგან ახალი ცენტრია გამრავლებს ჩვენი ხალხი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1178 წლის ივლისის დადგენილებში.

„დღეა შეგებებს, დიდი მოვალეობა“ „სამეც ახლა ჩვენგანა“ გაიხმის ახლა ყველგან. საქართველოს ყველა კუთხეში, ქარხანასა და საკლდელოში მინდვრებში, სამეცნიერო დაწესებულებებში, სასწავლებლებში, ყველგან, სადაც ჩქედეს შემოქმედებითი შრომა და ახალ შემართებას ფრთები უშვარდება.

საკც ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოიტყმა მტკიცე რწმენა, რომ საბჭოთა საქართველოს მეშუადა კლასი, კომუნისტურ ვლდობის და ირწმენაფიკა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მებრძოლი ჩაზნის — რესპუბლიკის კომპარტიის ხელმძღვანელობითი მიღლ თავიანი შემოქმედებდობის ნერვების მოახ მარც კომუნისტური შეგნებულობა ახალ წარმატებთა მომოცნის, დრსტელ წყალის შეიტანენ სკკს 1171 ყროლობის ისტორიულ დაწვევებობებთა განხორცილებლისათვის, ჩვენი საბჭოთა საშრობლოს მლიერების შემდგომი განწკვივრებისათვის სატრონი-სახალხო ბრძოლში.

ჩვენს ხალხს, ჩვენს რესპუბლიკას აღსრლოვანებებს პარტიის ეს მოწოდება. ახალ შემოქმედებითი ნერვების რა შეუძლია სასწავლებლ მოახდინოს მწახს და მჭერა, რომ ეს ასეც იქნება!

არ შევლებოდა საქართველოში პატიონის შრომელი, შეგნებული ადამიანი, რომელსაც სიხარულია და სიმაჟის ნაილი არ გახადენდეს სახეზე. როცა ცუნობოდა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებას „თუ როგორ ასრულებს საქართველოს პარტიული ორგანიზაცია სკკს ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებას პარტიის თბილისის საქალკო კომიტეტის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის შესახებ“.

ესა მებდა მნიშვნელოვანი, ისტორიული დოკუმენტი, რომელიც საქართველოს კომპარტიის უკანასკნელი წლების დიდი, ნერვული მუშაობისა და საქმიანობის შედეგებს და დადგენილებას ნაილი და მკეთოთ გამოხატულება ჩვენი სახელწოდანი კომუნისტური პარტიის, პირადად ლიონიდ ბრეჟნევის დიდი ზრუნვისა და უფრადღებისა ჩვენი ხალხის, რესპუბლიკის მიზარით.

ეს ბრძნული დოკუმენტი აიტაცა ჩვენმა ხალხმა და მას სრულიად სამაროლიანად დიდი სამაქოლი და სამქმედი პროვოკაცია! უწოდა, კეშმარტიდ ეს ასეა და ამიტომ ავსებს სიხარულით ყველა პატიონის ადამიანის ვულსა და ხულს, აქედან, ამ დადგენილებიდან იწყება ახალი ეტაპი ჩვენი რესპუბლიკის ხალხის ცხოვრებში. ეს დადგენილება შეუქრთავითი გაუნათებს ჩვენს ხალხს მომავლისკენ მიმავალ გზას პარტიის 1171 ყროლობის დაწვევებობებზეა შესრულებლისათვის ბრძოლაში, ახალ გამარჯვებთა და წარმატებთა მოსაოცებლად.

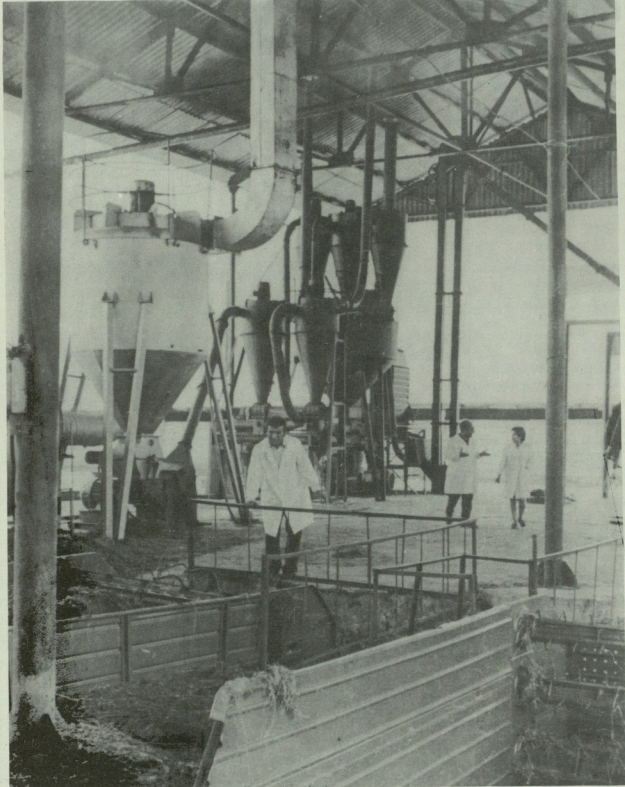
ეს ბრძნული, დიდი მრწანელობითი და კეთილი სურვილებითი გამოხარა დოკუმენტი მოგვიწოდებს ახალ ზღვდებთა დახალაშრავად, ახალი შექრვაბების დასაქარბად.

როცა ამ დოკუმენტს ვკითხულობდი, ფიქრმა ჩემი რესპუბლიკის უალოცის წარსულში გადამავანა. თბილის ახლახან იყო, როცა ვცუნობოდი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ცნობილ დადგენილებას თბილისის კომიტეტის თაობაზე. ჩა დროული და საბჭირო იყო ეს დადგენილება საქართველოსათვის, ქართველი კომუნისტებისათვის, მთელი ჩვენი ხალხისათვის.

როგორც მოსახლოენდი იყო, ჩვენი ხალხი ერთსულონდა ჩვენა ახლის დაქვემდებარებისათვის ბრძოლაში, რასაკვირვებია ამ ბრძოლის აწინაგრძელო კომუნისტები იყვნენ. დიდი შემოქმედებითი შრომა გასწია საქართველოს კომპარტიაში, ჩვენმა ხალხმა საქართველოში მრავალი წლის განმავლობაში შეგნებელი ატმოსფეროს გახადინა. უღრმადღობისა და უმოქმედობის

ყულა ბუჩხანელი

მეცნიერული
ბიულეტენი

ახაშენის კომბინირებული საკვების და ვიტამინურბული ბალახის ფხვნილის საწარმო.

თექვსმეტი საჩვენებელი ობიექტიდან ოთხი გურჯაანის რაიონშია. ეს ფაქტიც ნათელყოფს, რომ ამ რაიონში მეცხოველეები მხარს უსწორებენ მევენახეებს.

მევენახეობის წამყვან რაიონში, სამწუხაროდ, მეცხოველეობა, შეიძლება ითქვას, ტრადიციულად უმეოდ დარგალ იყო მირნეული მეცხოველეობის უაღრესად ჩამორჩენას, არარეგულარული შეჩვევები შეტვიფრებულ იმეტომ, რომ არ იყო პრინციპული პარტული მოთხოვნა მეცხოველეობის ჩამორჩენის გამოსწორებისადმი, დარგის გაძლიერის კულტურის მევეთა ამაღლებისადმი. და აი, როგორც ეს საქართველოში კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVI პლენუმის ტრიბუნლიდან აღინიშნა, რაიონის ხელმძღვანელობაში მოვიდნენ ადამიანები, რომლებმაც შერწყმული მაღალი პოლიტიკური შეგნება და პროდუქციული მოზადება, რომლებსაც უნარი შესწევდა საქმის ცდინით გადჭარან ეკონომიკისა და კულტურის საკითხები, უღობენ მუშაობის თანამედროვე მეთოდებს.

საქცილიზაციამ და კონცენტრაციამ გზა გაუხსნა გამოუყენებელ რესურსებს, გურჯაანელის საშუალება მისცა მკლედ დროში მეცხოველეობიდან მთელი დიდი ეკონომიკური ეფექტი განსაკუთრებით საყურადღებო იას, რომ მეცხოველეობის აღმავლობა ხელს კი არ უშლის მევენახეობის ინტენსიურ განვითარებას, არამედ, პირიქით, ხელს უწყობს ამ ძირითად დარგს, აწარმოებს იმ თანხებს, რომლებიც მევენახეობიდან მიიღო მეცხოველეობის ზარალის დასაფარავად.

სამურწუნებოაშორისო მეცხოველეობის გავრთინება „რაიციკლეტრეწე“ გურჯაანის რაიონში 1974 წლის მაისში ჩამოვლიდა. ფურების გარდა მასში თავი მოიყარა მსხვილფეხა რქიანმა პორტუკვამა და ცხარამა. ამით დასაბამი მოეცა კლდე საქმეს — დარგის სპეციალიზაციასა და კონცენტრაციას.

გურჯაანელთა გამოცდილება საინტერესოა იმ მხრივაც, რომ დიდი მეცხოველეობის პრობლემები წუდება განსაკუთრებული კაპიტალური დახანდელების გარეშე, ერთი შეხედვით უჩალოდ, მაგრამ ფაქტუალად და რეიტაბულად, რადგან მცირდება პორტუკვის შენახვისა და სუქების პირდაპირ ხარჯები.

აღუწისა და ლეღის მსხვილფეხა რქიანი პორტუკვის სასუქ მოიღებენ მშენებლობაზე, სადა შეიძლება ერთდროულად 10 ათას სულა პორტუკვის გასუქება, მხოლოდ 288 ათასი მანეთი დახარჯა. 1 სულა პორტუკვის სადგომის მოწყობაზე დახარჯულია 28 მანეთი და 80 კაპიკი. ეს იმ დროს, როცა კაპიტალური კომპლექტის პორტუკვიში 1 სულა პორტუკვის სადგომის მშენებლობაზე 800-800 მანეთი იხარჯება.

პირველსავე წელს 1 ცენტური ხორცის წარმოებაზე მიღებულა 50 მანეთი მოგება. ამასთან, როგორც წესი, სახელმწიფოს ბარება მაღალი ნაკვეთების, მძიმე წონის პორტუკვი 1975 წელს სახელმწიფოს მიეცია 8.400 სულა მსხვილფეხა რქიანი პორტუკვი, რომელთა საშუალო წონა 805 კილოგრამა იყო.

მოვიყვანო ჩამდენიმე დამახასიათებელი ცოდვის გურჯაანის „რაიციკლეტრეწეში“ ჩამოკლებების პირველ, 1974 წელს 510 ათასი მანეთი მოგება მიიღო, მომდევნო წელს — 1.042 ათასი მანეთი.

ურჯაანს სამართლიანად უწოდებენ საქართველოს მარანს. რესპუბლიკაში მოწოდებული ურჯაანის ერთი მეტრული ამ რაიონის წილად მიიღეს. გურჯაანელები ოდითგანვე ამკობენ შენარჩუნების ზედხეობს, ოქრასა და ვერცხლის მელდობს, „მეკრდალმევენახეობა“ ღვირთობით.

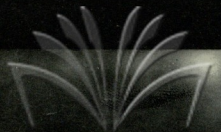
ვის მოვლავს, რაშიღი დილუგაცია სწევია გურჯაანელ მევენახეებს საუღვარებოდან თუ ჩვენი საშობლოს სხვადასხვა კუთხიდან და ბევრი, ძალიან ბევრი რამ უსწავლიათ კითხი მასპინძლებისაგან — გამოცდილი მევენახეებისაგან.

სტუმრები არც ახლა აკლიათ გურჯაანელებს, მაგრამ ისინი მარტო მევენახეთა გამოცდილების

კი არა, მეტწილად მეცხოველეობა გამოცდილების გასაცნობად მიიღიან.

1976 წლის ივნისის დამდეგს საქართველოში გაიზარა სრულიად სპეციფიკური თათობი-სემინარი მეცხოველეობის გაძლიერების ტექნოლოგიის გაუმჯობესების საკითხებზე. ეს იყო დიდი, უაღრესად საქმიანი საუბარი მეცხოველეობის სამრეწველო ტექნოლოგიურ გადუყვანის გზებისა და შესაძლებლობებზე.

უაგანსხელ წლებში მეცხოველეობის განვითარებაში მოაგებელი წარმატებები ჩვენმა რესპუბლიკამ მოიპოვა იმის უღებდა, რომ საქართველოში — ვაზისა და სუბტროპიკული კულტურების ქვეყანაში გამართულიყო თათობი-სემინარის მეცხოველეობის საკითხებზე. თათობი-სემინარის

ეროვნული
გიბლიოთეკა

ქართველმა ხალხმა დაკარგა ერთ-ერთი თავისი საამაუო და სასიქაღლო მამულიშვილი, ქართული მეცნიერების კორიფე და მშენებელი, მისი უდიდესი მოამბე, მესვეურის და გულმემატყავარი, მსოფლიო მნიშვნელობის სწავლული.

ჩვენგან წავიდა დიდი მოქალაქე, მგზნებარე პატრიოტი, სპეტაკი, კომუნისტური პარტიისა და ხალხის უსაზღვროდ ერთგული ადამიანი, დვალსა-ჩინო საზოგადო მოღვაწე, სოციალისტური შრომის გმირი, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ერთ-ერთი დამაარსებელი, მისი პირველი და ოცდაათ წელზე მეტი წინ განწავლობაში

უფლებლო პრეზიდენტი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის თბილისის მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორი, აკადემიკოსი ნიკოლოზ ივანეს-კე მუსხელიშვილი

საბჭოთა და მსოფლიო მეცნიერებამ დაკარგა დიდი მოაზროვნე; ნიკოლოზ მუსხელიშვილის ოჯახსაჩინო მეცნიერული მიღწევები მარტო საბჭოთა მეცნიერების სიაშივე როდია. მის მეცნიერულ იდეებსა და მის მიერ შექმნილ მეცნიერულ მიმართულებებს დღეს ავითარებენ როგორც ჩვენს ქვეყანაში, ისე საზღვარგარეთ.

ჩვენგან წავიდა ბუმბერაზი მეცნიერი, რომელმაც თავისი შინაარსითა და აზრით აღსაყდრ დღე-

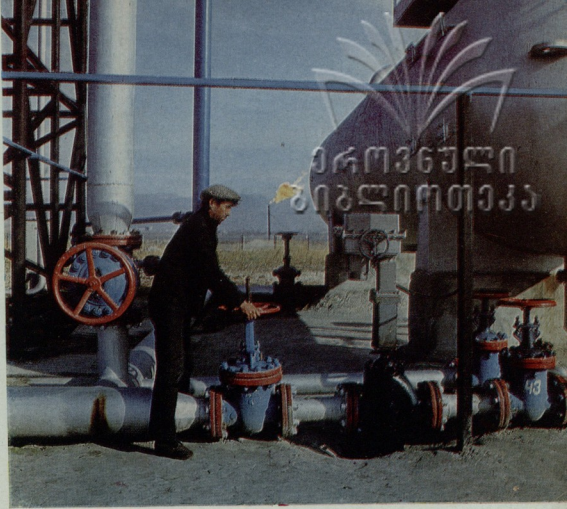
გრძელი სიცოცხლე სოციალისტური საშრობლოს, კომუნისტური პარტიის საქმის სამსახურს მოახმარა.

ქართველი ხალხი, საბჭოთა მეცნიერება უდიდესი გულსიკვილით გამოითხოვა დიდ ადამიანს, რომლის სახელი საუკუნოდ შევიდა სამაშულო მეცნიერების მატეიანში

დიდი მამულიშვილის ნიკოლოზ ივანეს-კე მუსხელიშვილის ნათელი სახე, ექვს ათწლეულში განვლილი ბრწყინვალე სამეცნიერო მოღვაწეობა, რომელსაც უკანასკნელ მოსუწმეცამდე ასე ერთგულად და თავდადებით ემსახურა, იგი, სამაგალითო იქნება თაობებისათვის.

ნავთობის შემაკრები პუნქტი.

ოპერატორი მიხეილ ოდიშელიძე.

სამუშაოს ერთ-ერთი კატეგორიაა უზრუნველყოფის დონაზე.

ცხენი

არსსომ ბეჰანიზმილი

ორი ამოხროზა

თვალს არ დაუტყრე, წუთო ის ცხენი იყო!.

...ქუჩის ტანკის საწვავის ავზს მოხვდა და შავ ბოლოში გაგვიკა. ახლა ბუფი ჩაგხსნივ და მიწაზე გავფოხლდი მეორე დღე იყო ტანკს მართვით ვმარჯობდი, რადგან ამხანაგები დაგმეოვდა და ახლა, ალბათ, ჩემთვისაც გაიფრებულა იყო შავი დღეა.

ირველი ცისფერი, ბოლი და ხავცილი იყო. ჭრ ვარჩე ბოხებით გაეცვლიდა საწივ ადგილს, მაგრამ მიწა ცხელი ჭურჭლებით იყო მოფენილი და ვეღარ გავინძერი. წამოვიწეე წითელი წახრლმა გადავარბინე და დანგრეულ თაყვას მივეყვარე ამ ძრის ცხენის ჰიზინი მომხმეს. თვალს ერთი მხრანად ცისფერი წაუღებოდა, კარბით კი დაეცილი იყო ჩანჩრტული ჰერს ცისფერი კაილა და მალე მოლაზნად ჩაიქცოდა. კარბეს მივჯარდი, ცილდე ვამდო. ვერ მუჯირედი. ჰუმარტანაში შევიხიდე და დაინახე კარბეს შიგინად ღიღი ურღული ჰქონდა გაფრიალა. დაეციკა მხართ რამ გაშვებოდა, მაგრამ ნატეიარის მხარი ისე ამეწვა, თითქოს მდურაზე გამაძახებოდა.

ცისფერი სულ ფერო ძლიერდებოდა. გაავიხლებული სუნის კედლებს აწეულიყო. ცხენი მცოდნობდა და ხალხთარის თაყის გადარჩენაზე ვუქარბობდი. კედლებზე აჯავიდა და ჩანჩრტულ სახურავზე წვეტი რამ მოვიყო. დე, კირამალა ჩავერდი სახელებში. ხმურზე ცხენი უარესად გადიარია

და კინაღამ წიხლებით დამჩენქვა კედლებზე გაგარაილი. კარბთან მივედი და ურღული ამოვაიღე. მერე ვეხი ვარჩი და კარბი გავაღდე. დღის სინათლე რომ დაინახა, ცხენმა ერთი დაიბიჯინა და გაიწო. შოგასწრაშე ტანკშია, ფეხარზე მივეციედი და ზედა მივედენე.

იპოდრომი გუგუნებდა. შესამე წრეს უღლიდნენ, ვეღარ ვარჩევდი დაწინაურებულ ფეხებს. მხოლოდ შავი ლაქებით მორითმულ ცხენს ვხედავდი.

... განთავსულებულმა ცხენმა თვალის დახამამებაში გაფრიალდა მინდორი. ზურგიდან ბოლი მივადევდა და გუგუნავდა, აქ ცისფერი აპარ იყო და მტერს ვეღარ დაგვიანავდა.

აფერღებულ, მისის ხახხას ბალახით მოფენილ მინდორზე აღმაღლდა დაეცეკა ბორი. ხალდაც, ცისა და მიწის შესაყარზე უმრავი ვერცხლის ხაზი იდო. იქამდე მისვლა ჰქონდა, თორემ მერე აქაფებულნი მდინარე შევიფარებოდა და კიდევ დაგვარწყულებოდა.

ქოთქოთებდა ძეძვებით ბილიკი; წამოქორჩილი ცხენი არაფერს დაგიღვედა; ძეძვებისა და ურღული კანგაქორული ბერტავდა მტერიან ბილიკს და გაუტრახული გაფრიალდა. მერე იქნა და ვეღარ ვარბოდა აღმართი. მერე აჩუნარი დაიწყო, სწორედ ისეთი ფერი, როგორც ცხენი იყო.

... თორღი, შავი ლაქებით მორითმული არუნდო. ვეღარ ვარჩევდი ზედა მხარე ვარო. თვალს ტყუარში დაეკვდი. ტყუარს უნდა ვეჩვენებოდი. ვარჯიშისთვის უნდა ვეჩვენებოდი. უნდა ვეჩვენებოდი. უნდა ვეჩვენებოდი.

შის შუკი ირიაბი ვეცემოდა და ბალახი ზრინავდა. დაღლილმა ცხენმა სვლას უღლი, დასისლიანებული წვეფებით რამდენჯერმე წაიფრიალა. უნდა დაემეგებინა, სული მომეთქმევიებინა, მაგრამ რიგში ვიცოდა, შეჩერება საკვლეოს ნიწავდა.

ავტობობის ტერი გაფრინდა და უცებ წამოიჭრა ფეხებზე წვეფა, მუსხეც წამოიჭრა, მაგრამ კვარა ჩაიჭრა და თავი გადააგლო. მივჯარდი დაფოთილული ცხენი სველი თვალებით უფრტრტრტრ ტყეს და პირზეჭამებულს ვველი კუნთი ერთხამად უღუწდებოდა. უცებ ზრტი ტყეში ვიფიცო, აქ დამალვა შემიძლებოდა. ტყესთან სულ ახლოს ცოვი. ქაფიანი მდინარე მინახდა...

... იპოდრომი გუგუნებდა და შექახილვით ახმეგებდა დაწინაურებულ ფეხებს. მირბოდა „ტრაიფორული“, „ორბისა“... ცხენებს გავხედე. მათ თავებს ზემოთ, გავლა გორაკზე ახალ საცხენებელი სახლები მინახდა. აიგანზე ბავუშები გამოსულიყვნენ და იქიდან უფრტრტრდნენ დღეს.

ხალამოს, შინ რომ დაბრუნდა, დედამ მოულოდნელი ამბავი დაახებურა რეზოს.

— კომისართან ჩამოყვანა დღეს თა. მარმა, რა გენა, ბებო, ვეღარ მოვისვენებ...

— კომისართან ხომ ვიყოფი, დედა! — გაყურა რეზო.

— მამის ამბავი ეიფოთი განა სათაკილოა? — ცრემლი მოერიო ელისოს.

— კომისარმა უკვე ყველაფერი გეთობრა. უფრო-უფროლად დაიკარგა... თავი მივიგებრებოთ იმ კაცს! — რეზომ სახეში ტანსაცმელი გაიხადა და ხელის დახამანა ტოშოში გაეცა.

რაცა შემობრუნდა, ელისომ შეპარა:

— შენ ვერ გავიგია, შელო, დღეს კი კომისარმა მიიხრა...

— რაო!

— თავის ფორტელ ამხანაგს ექიმ ჩეკურიშვილს შეხვედრია. ბევრი უხაუბრიათ, ომის ამბები მოუცოვნიბათ...

უხსენია ჯარისკაცის საუბარი

მერე მამაშენზე ჩამოვლდით სიტყვა ჩეკურიშვილს უთქვამს, მამიძე დეკარის არტიდორის ვაბტანე თუმანიშვილი კარგად მახსოვს, მეგზევე ბოლა ფეხები არ მომიჭრა, ცილდე შეღეს ვეღარ დავეწახებოდი, ზურგის მოსაქმელი გამაჯავებო...

— გასულწინათ მოსახლეთ? — წამოღდა შავიდასთან მიმდარის რეზო და ლეკმა პირში გაყენა.

— ჩეკურიშვილს უთქვამს, წიოელი ცვრის ორი თვიმფრინავით გავჯავნეთ დაქორლებოთ... — ამოიყენეს ელისომ, — ერთი თვიმფრინავი გეჩამარნელებოდა თათავებს, მეორე კი მგინო, ვადარჩაო. გესმის, შელო! იქნებ იმ გადარჩენილ თვიმფრინავში იყო მამაშენი!

რეზოს საკმელი დაიწყო, დედას დაქოთი წაუღი ვადმობასა და და...

... ბილუვარებისაგან სახე უფრტრდა, სული უფრტრებოდა.

— ეს რა მთხარა, დედა! — წამოჩურჩულა ფრეჯავარეულმა.

— შენ კი მუშუბნი, კომისართან რისთვის აღდისარო!

— ახლა რა გენათ?

— 0800 ვკოხე კომისარს. თხილსნი სახმდრო არქივია და იქ უსალოდ ეციოდნებოთ. ისეთი თქვა, ვინც რომ წავიდეს უფოთისა, მალე მომეხმენა...

— ზეადე წავალ, დედა!

— მეც ასე ვიფრტრ შელო. შევეტლებოდა ხომ გეტუთვისი, საშეჯაროს შეჯავრებო, წაღი, შელო, იქნება სახედ მიავნე მამის კვალს! ვიცი, იმი-სი ჭოტუე თავის ამბავი, იმისი სიამაყე თუ ფეხები მოაქრეს, ზეხიარ ჩეხინთან აღარ დაბრუნდებოდა!

— რას ამბობ, დედა? — მოულოდნელმა იმედმა გაიღევა რეზოს თვალებში.

ბუნება - ბუნება

— უთხარი, შე უღმერთო, ომში იყავი, მოსარბიდეული და შესარსხევი რა გავს-თქო, უთხარი, ამხელა ბიჭი გავიზარდე და არ მინახობარ. თქო... დღეაწინ არ ვინატრებ-თქო? — აყვილდნენ ვეძათე, დედა, აყვილდნენ... უნებურად ჩამოგორებულ ცრემლი რტოვს ხელფულმა მოიწინადა.

— საცურაო ჩემი პენსია დღეს, დათვალე, ამ თვისი ჩანაწერი დარჩა, — თქვა ელისომ, — ცოტა სახარისევ გავატან, შვილო, მთელი ჩვენი სოფელი თბილისში გადასახლდა, იქნებ ენა გხვდებოდა.

— აქაური თუ შეგხვდა, სოფელი მოგაბატონებს, ეყოთ ქალაქელიშო... ზანი დღე დღე ფანჯარათან იქნა ელისომ, რომ სოფლის აღმართზე აღმართის უფებს ხმა შორიდანვე გავიო მომთხინებთი ელღოდა. წლებმა, დარღმა და მარტოობამ ღლიდნის მიაჩვია, მაგრამ ახლა, ამდენი ცარიელი და დაზარალი წლების შემდეგ, გული სხვანაირად უყვებოდა. წვეწავდ მთავალი ადამიანის ფეხის ხმას რომ გაიგონებდა, სინახულობდა ღამის ჩიტივით ფრთები შეხსოვდა.

მესამე სავაზოს, ელისომ იცნო შვილის ნაბიჯის ხმა. გული ჩასწვდა — რტოვ მარტო მარჯნდებოდა. მაგრამ სანამ რტოვა ოთახში არ შემოვიდა, ელისოს კიდევ რაღაც იმედი ჰქონდა.

- გამარჯობა, დედა!
 - გავიზარდოს, შვილო! — ელისომ რტოვს შუბლზე აჯავა, — ხომ შევიღობისთი მოიარე თბილისში?
 - მშვიდობით, დედა!
 - აი-ოვე არჩივი?
 - ვიპოვე!
 - ქაიანი ხალხი დაგხვდა?
 - მაღანი კარგი ხალხი, დედა!
- ელისოს ლოჯაზე ცრემლი ჩამოვლო. რა და ჩანაწერედილმა ჰყოხა: — რა, რა გაიკვამისა? ცოცხალია?!

რტოვ ჩუმად იყო. — მაშ, იმ დაწვედილად გერჩინებლეს ჩამოვუდგათი თვითმფრინავი? — ეჭმი ჩვეურობივით მართალი უოქვამო, დედა! გერჩინებლეს ეთითვითმფრინავი ჩამოვუდგათი.

- და სწორად იქ...
- ზო!
- საფლავი ზად არისო, რა გითხარს? — ჰყოხათ ელისომ კარგა ხნის ტირილის მერე.

რტოვს ენაზე მომდგარი ბიტყვა გაყვნიდა... თუშცა თბილისში, უცნობი ჩარისკაცის საფლავი რომ მოიხანულა, იმდენს ნაქერწვალაი უნისო გულში. ამ საფლავთან ყველა ობოლს ჰგონია, რომ უცნობი ჩარისკაცი მისი მამაა.

რტოვსაც დაიჭრა... ეთქვა თუ არა ელდისათვის? მისცე დაიჭრებდა?!

ბუნების სამოსრება

ღუმწას მასლობლად ამას წინათ ბოლოვდება შემოსვლეთი დაიჭირეს უცნაური კე, როსდსაც ორი ათეი და კვესი უფი ადომინდა.

ეს კუთი მუცელი აქვს, შუკამ როყა რამებს ჰქვამ, თაყვი ერთმანეთს გააყვილები სტატეტივს სკაყებს.

ახალი ფილტვი

თამაშის მწველებმა ახლანამ კარგი სამუქარი მიიღეს: ჩვენმა სპეციალისტებმა დამწავდეს სახანგური ტაბლეტი-ფილტვი, რომელიც აქამდე არსებულ სხვა ფილტვებთან შედარებით, ორჯერ უკრო მდებარე ასუფთავეს სივარდის კვამის ნიუკლეინისაგან.

მეგობარების სარეაქარი

კუშლმა მეგობრელებმა საბჭოთა კავშირში სარეაქად გამოგზავნეს 350 საუკეთესო შუქ.

ეს მადლმარდებუტული ცხოველები გახანამრებულად გააწვანეს აფრიაკანის, უხვებლის, თურქმენებისა და სავაროდელების რესპუბლიკებში.

შუქებმა ჩვენი წარმატებით გაიარეს აკლიმატიზაციაც. მალე დაიწყება მათი გამრავლება საქართველოში.

ტყვის ტრაპეზორავი

ლოკეის სტატეტიკრი ქარხანაში უაქლებს ხანში გამოგზავნებ მძღვარ ტრაპეზორავს, რომლებსაც ტყეში საწუშად გამოიყენებენ.

ახალი ტრაპეტიკრი შეიძლება ხეების დასარავი ორბიების ამოღება, ნიადაგის გაფხვიერება, მოჭრილი ხეების ტრანსპორტირება. იგი შეიძლება გამოიყენებოდა ტყეში გზების გასაყვანად და სხვა საქრობებისათვის.

ლოკეის ტრაპეტიკრი მალე აგვუწვდებიან ჩვენი რესპუბლიკის ტყეებში.

ჩვენმა სპეციალისტებმა დამაგზავნეს

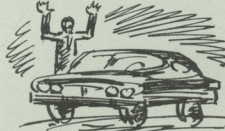
საბჭოთა სპეციალისტებმა დამაგზავნეს მცირე მუცელი, მტკავ მიობრებულად და ხელმისაწვდომი აპარატურა. რომელიც შეიძლება ქალთა ყველა საკონსულტაციო პუნქტში გამოიყენებოდეს.

ახალი აპარატურა უფლებად ადგენს დიდს მუცელში ნაყოფის გულის მუშაობას, ამდღებებს გულის მანვის შემთხვევებს, ადგენს ნაყოფის მდებარეობას სანშიში და სხვ.

ამპარატურამ წარმატებით გაიარა გაიყვანა და უაღრეს ხანში დაიწყება მათი სერიული გამოშვება.

დამწავნავე დამაგზავნეს

ამას წინათ აბაშის შინაგან საქმეთა რაიონი-ფოტოების უფროსის მოადგილემ ზ. თლიამ და სისხლის მართლის სამსახურის ინსპექტორმა ა. გვასალიამ უკნიშნის, რომ მათი გამოქვინისათვის რაიონის ცენტრში, რესტორან „მოგზაურს“ ძახლოლად სპეცოვად ჩაქრა ერთ-ერთი მსუბუქე აკტიონატის მუკავრები.

მილიციის მუშაკებს უტყვარმა ალილი უკანანა, რომ წაქვანაში ბოროტმოქმედი იჯდა. კუშლდერი ახლა მათ გამაღობაზე, სინრეაფეზე და მოქნილობაზე იყო დამოკიდებული.

ორიღე წუთის მემდეგ მოხერხდა მანქანაში დაყვებითი განსაკუთრებით საშიში დამაგზავნე ვ. ნი („სკოპნი“), რომლმდეც კარგა ხანია რაც დამოკიდებული მძვან გამოგზავნდებოდა.

ამაშულ-მარკიონი

მოსკოვის ქიმიურ-ფარმაცევტულ ქარხანაში ამქამად წარმატებით ითვისებენ პოლიეთილისიდან დამაგზავნულ ამპალებებს გამოშვებას.

მუშის ამპალებსაგან განსხვავებით, პოლიეთილის ამპალა უფრო გამძლეა, უკეთესად ტანს მტენიკურ დაზარებას, ღიღინას იწარება.

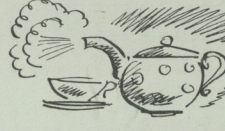
ამპალებლობის მისხვევანი, ამპალები შეიძლება პირდაპირ გამოიყენებოდეს მზრეცად ამითვის საქმეთა, პოლიეთილის ელსტრეტიკ ამპალებს მძღვარდ საწვდითინო ნუში მიგამგაროთ.

გაქვრებული საფლავი

ამას წინათ საქმელინი სიქსასქოთი სუქრელად აღწვარეს, რომ უმლოკონი (აშშ) მცხოვრები უ ვინერლი გულის დაავადებით გარდაიცვალა.

მიგავლებლის ცოლმა კვიმებს წება დართო, რომ მისი ქმრისათვის თაყვი და თირკმელი ამოვეყვინა. ავადმყოფებისათვის გადასანერგად.

გვამის გაკვეთის წინ ქირურგმა შენიშნა, რომ მიგავლებულს ქუთოლი შეუთოროლდა. საწვარდო ზომების მიღებისთანავე უ ვინერლიმა სული მოითქვა, წელ-წელა მოიხვდა და გამოიყვება დაიწყო.

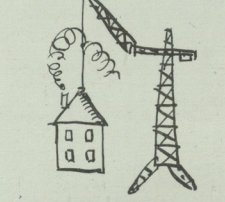

ჩაის მოყვარულთათვის

ღუმამეში დამაგზავნეს ჩაის მოსაღვლებული და ნაყენის დასაყვებული საფანჯავი ჭურჭელი. როგორც ტაყვი მამა მოყვარული ირფუფერებან, ახალ ჭურჭელში დამაგზავნულ ქართულ ჩაისს განსაკუთრებით სურნელი და არის განსაკუთრებული.

სარეაქარო წონა

ინგლისმა ფრმერმა ჩარლ რობერტსმა ულტრაბერების საშუალებით შესწავლი კვერთხელა სამითრები მოყვანა. ჩარლ რობერტსის მიერ მოყვანილ პამილერი ორორი კლორამამ, ზოგჯერ კი უფრო მეტს იწირინათ.

„გულივარი“

უკრაინაში დამაგზავნეს ახალი ამვე „გულივარი“, რომლის სიმაღლე 110 მეტრი, „გულივარი“ შეიქმნა ასპილის 35 ტონა ტვირით.

ახალ ამვეს მოსკოველი მწვერლები გამოიყენებენ 30-35 სართულიანი შენობების ასაშენებლად.

მცირე ზეწოვლით განწარხალა შენობების სიმაღლე მოსკოვში 40-50 სართულამდე აიყვანეს. „გულივარის“ სიმაღლე მამრს, სულ ცოტა, 40 მეტრით გაიზარდა.

**სიხალსეი ჩვენი
დედაქალაქში**

მოსკოში მალე ჩადგება მწყობრში ა. პუშკინის სახელობის რუსული ენის სახელმწიფო ინსტიტუტი.

ახალ ინსტიტუტში სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოვლენ და კვალიფიკაციას ამაღლებენ პედაგოგები, რომლებიც რუსულ ენას ასწავლიან.

მოსკოში ასევე მალე ჩადგება მწყობრში დიდი და კომპლექსური სისტემების კომპლექსი.

ახალ სასტუმროს აგებაში მონაწილეობას მიიღებს სასურსათების ცნობილი ფირმა „სინატკი“.

გადავიწყდა

პარიზის პოლიცია ათი წლის მანძილზე გადამიკვიტებოდა დანაშაულებს, რომელიც დიდი რაოდენობით ამზადდება ყელზე მასპირტებს.

ამას წინათ ცალბისმწიფო შემთხვევით დაიბრუნეს: ათი წლის მანძილზე იგი სხვებისთვის ამზადებდა მასპირტებს, მაგრამ გადავიწყდა, რომ საკუთარ მასპირტებს უკვე კარგა ხანია სჭირდებოდა ვადის გაგრძელება.

**გზა გვივლინ მიიღ
გულში**

„თბილისელებს“ სამართაველი უახლეს ხანში დივიდენს რიკის მუდმივადი ტრასა მნიშვნელოვნად შეამცირებს სიგრძე დახლოებით 4 კილომეტრს მიღწევას და ჩვენს ქვეყანაში უკვე აღარ გრძელდება ავტობუსების გერაბი ექვება.

რიკის გვირაბი ზღვის დონიდან 2 ათას მეტრზე მტკნოვალე გვირაბს ეს უნიკალური ტრასა მნიშვნელოვნად შეამცირებს საავტომობილო გზას, რომელიც ჩრდილოეთი კავკასიასა და სამხრეთ რუსეთის რიონებს აკავშირებს ამიერკავკასიის რესპუბლიკებთან.

გიორგი ლეონიძემ ვერის ბაზარში შეიარა. დახლები დიდი ბარჩეულები ეწყობ. მივიდა, ბროწეული ხელში აიღო.

- რას აუხახვ?
- გამოდებდა დაუფასა.
- სადაურია?
- განქა!
- სადაურია?
- განქა!
- განქა? — ჩაფიქრდა. — რა პოეტი მოგვალა! — ჩაილაპარაკა და ბროწეული დახლები ცივად დაღო. წამოვიდა, მერე შეტერდა.
- ახლა ბარათაშვილისოღენ რა პოეტი თუ გვაყავს? — იკითხა, — არა მგონია, — თვითონვე დაუშავა და ბაზრიდან ქუჩაში გავიდა.

გიორგი ლეონიძე თავის ბაზარში, 1965 წ. (გვერდებზე პოეტი).
შ. ფურცხვანიძის ფოტო

ბოგლა დაეპიბს ნიკალს

— ორი ტუკა მე თვითონ დავაღვივებ, — თქვა გოგლამ.
ავტონასპექტორმა გოგლას შეხედა და გაიღმა.

— მართლაც ვამბობ, აი, ამ დუქანში! — და გოგლამ ხელი დუქანისკენ გაშვრია.

— ხაშმელი ვანო, ჩიკაა, ვანო ნარიანიშვილი, ასეა ხომ? — კითხვა გოგლამ ქალს, რომელსაც ხელში კოცა ეტარა.

— დიხ, ბატონო.
— ვანოს ქალიშვილი ხარ?

— რა იცო ნიკო ფიროსმანაშვილზე, ხშირად მამაშვინთან დადიოდა.

ქალი შეხედა.
— სახლში არ უთქვამს დიდი მხატვარი?

— არა!
— როგორ? კაცი თქვენსა დაიარებოდა და არ იყოფოდი, რომ ის გენიოსი იყო!

— მე მამის პატარა ვიყავი; მას სოფელს მამას ნახშირის სარდაფი თბილისსა და ხაშმში ჰქონდა. ფიროსმანიშვილი ხაშმში ჩამოდიოდა და მამასთან შეტეობდა.

ნიკოს დავუხატავარ, ხელში ევაკილები მეტარა, დედა მტეცოდა-ბოლქვი: ეს გოგო შენა ხარ, მია ნიკო დაგებატაო. სურათი მდლიან მიყვარდა, ჩვენთან ვინც მოდიოდა, უყვალას ვაჩვენებდი — მე ვარ-მეთქი.

— ის სურათი ახლა თუ ვაჩვენებ?

— კარგად მახსოვს, ეს იყო 1918 წელს, — ამბობს ჩოქოლა სამკუთხედიანი, — ხალხური შემოქმედების სახელი ვარ, სოლომ ვასრულგბი, სიმღერა რომ დავამოწავთ, ჩემთან გიორგი ლეონიძემ მოვიდა.

— საიდან ხარ? — კითხვა.

— მარტყოფიდან.

— ერთი კუთხისანი ვყოფილვარ. მე პატარაშვილი ვარ, ტექსტები რომ დაგვიწერო, შეგიძლია ხალხურ მოტივზე დაწერო?

— როგორ არა.

— მარტყოფი დიდი სოფელია, მანდ ერთი ძველი მომღერალი გოგო ბუენიშვილი იყო, მთელი ოჯახი მღეროდა, იმით თუ იცნობი?

— ვიცნობდი გაუხარდა.

— მარტყოფი აქვს ხალხური სიმღერების ტრადიცია, თუ მიხეციხე და გაიღრმავებ, მაშინ კარგი მომღერალი იქნები!

— გოგლას ხშირად ვხვდებოდი, ლექსებს მამლევდა. — ჩოქოლა თვითვე ცირქული მოადგა, — მარტყოფი ეფანასენიანი 1906 წლის აპრილში ამოსულა, წაქციულს რავს. წლიდან კალისს ხე უნახავს, ვეცოხივარ, რამდენიმე დღე შემდეგ ავტომატისგან სხვითი ჩემთვის ფარადილ ქარავლებზე დარწმუნოვანი გაიყოფილა და თან დაეხატა: რებინა; დაამოწავს ხე სიმღერა დამოხმანისთვის. ან მე ამოვლ, ან თვითონ ჩოქოლა აქ ჩამოვიყვანო.

სიმღერა ერთ თვეში უკვე შიდა შექმნდა, მაგრამ თბილისში ვეღარ ჩავიდა. ავგისტოში კი გოგლას ამავე შევტევი. — ჩოქოლამ ამოიხარა და ფანდოვს შეხედა, რომელიც ტახტზე იდო.

სუხანი ბეღი

წარსტავს მსურავები

მატერული ტანჯვების შესრულებას მხოლოდ რამდენიმე წელი სჭირდება, მაგრამ საჩივრულ დახვეწილ იღვებით კაბოსილასაგან მრავალი წლის დაუღალავი შრომა, მიწლიმება და შეუპოვობაა საჭირო.

ჩვენმა მეთივლებმა შეიტლბა არც კი იციან, რომ მზატრულმა ტანჯვებში — როგორც სპორტის სახეობას, თბილისში აიღია ფეხი. ოცდარვა წლის წინ საქართველოს დღდაქალაქში გაიმართა სპეციალისტთა საკავშირო კონკურსი, რომელზეც დასაბუთებულად განსაზღვრა, რომ მზატრული ტანჯვები სპორტის ერთი სახეობად უნდა მიეჩინათ.

სამი წლის შემდეგ საბოლოოდ იხვე თბილისში განისაზღვრა სპორტის ამ სახეობის პროგრამა, რომელიც სავალდებულო და ნებისმიერი ვარჯიშებისაგან შედგა.

იმ ხანებში საქართველოს ჯავდა მზატრული ტანჯვების შესანიშნავი ოსტატი ნელი სალუქვაძე იგი ხსრ კავშირის ნაერების წყერი გახდა.

ტრადიცია გრძელდება. ამჟამად ჩვენს რესპუბლიკაში ვეცავ აღზარდნენ მზატრული ტანჯვების ოსტატები, რომლებზეც დიდი იმედი დამყარება შეიძლება.

ამ ოსტატთა შორის პირველ რიგში უნდა დავსაგვსოთ საქართველოს გენერის ლენერი, რესპუბლიკის ამსოლტური ჩემპიონი ლალი დოლუაძე (ურფრო).

თბილისში ამ რამდენიმე წლის წინამ განამართა ხსრ კავშირის პირად-გუნდური პირველობა მზატრულ ტანჯვებში. ამ დიდ ამპარწობაში ჩვენმა ლალიმაც ბიძკური ყურადღება თავისი ნებით, შესანიშნავი მიხედვებითა და გამარჯვებისაგან დეარსებული სწრაფითი. დღემდე რატარებულ საკავშირო ჩემპიონატებში ლალი დოლუაძე ქართველ სპორტსმენთაგან პირველობა მოიპოვა მედლი. მან უსაგნოდ ვარჯიშში მესამე საპრიზო ადგილი დიიკავა და ბრინჯაოს მედლი დაისაკუთრა.

ეს არის დიდი და სასისარლო გამარჯვება.

და, ასეთი გამარჯვებებით ხშირად გვახარობს ლალიმ და მისმა მეგობრებმა! (ჩვენმა ფოტოკორესპონდენტმა თბილისში არჩებულ ლალი დოლუაძე გადაიღო მუნების წიაღში შორიტი ვარჯიშის დროს. ამ ფოტოსურათს ვაკვეთებთ თბილისის გარეკანის პირველ გვერდზე).

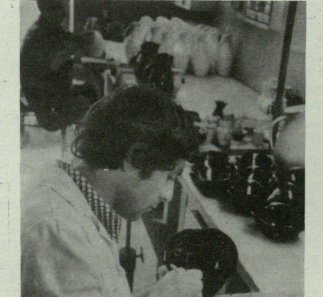

ამ ახლებმა კერამიკული ნაწარმი.

ეს შემსკეულ არ აგეონით, არც წისკელი თავისი დოლაბითა და ზეიბირით. ამ დანადგარზე სიცოი ყანდაშვილი კერამიკული ნაწარმს ძირს უსწორებს.

მზატრული-კერამიკისი გენალი ბერგენაძე ეშხსა და სილაპაზუს მეტებს მეთუნეთიან ნაკლებს.

ქართული კერამიკა საუკუნეთა მანძილზე ვითარდებოდა და იხვეწებოდა. ჩვენი ოსტატების ნახელება — მაღალმატრული, მიწოდებული და ნაირფეროვანი კერამიკული ნაწარმი მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გადის.

დღეს ჩვენში მოქმედი კერამიკული საწარმოები ვერ ჰუდიან მასობრივი მომხმარებლის მოთხოვნილებას. ამიტომაცა, რომ უოველი ახალი სფორლები ახალ მზარდ გვეგვებს უსახავს ქართველ მეთუნეებს, სახავს საწარმოების გაზრდის უტრსაკტებებს.

თბილისის კერამიკული კომბინატი კომუნისტური შრომის საწარმოს სახელს ატარებს. ეს ამ კომბინატის მრავალრიცხოვანი კოლექტივის მრავალწლიანი დაუღალავი შრომის შედეგია. ეს იმის შედეგია, რომ ქარხნის ადმინისტრაციია, პარტიული, პროფესიური და კომკავშირული ორგანიზაციებთან ერთად, დიდ უტრადლებას უთმობდა მუშა-მომხმარებელთა იღვეერი წრობისა და დაოსტატების საქმეს.

მართალია ქარხნებში ტექნიკამ მოიკადა ფეხი, მთელი რიგი საშუალები მექანიკური პროცესით სრულდება, ავტომატიკა ფართოდ დაიწერვა, მაგრამ მეთუნეთა საქმიანობაში აკონიტორი მანქანები მაინც ვერ სცვლიან მზატრის, შემოქმედის ხელებს.

თბილისის კერამიკული კომბინატი დიდი შემოქმედებითი სახელოსნოა, სადაც თითოეული ნივთი ხელით იმტრწება, თითოეულ ნივთს მუშისა და მზატრის სულიც ხაზდება.

კომბინატი დღეს 60 დასახელების სახალხო მეთუნეობის ნაერებს უშვებს, მოსაირკეთებელ ფილებს, ნანტეჩიურსა და მზატრული კერამიკის ნაწარმს.

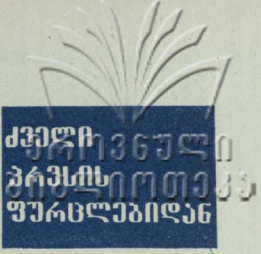
ქარხნიდან ყველდ წელს ათი ათასი მანეთის პროდუქცია გადის საზღვარგარეთ. მოსაირკეთებელ ფილებსა და ნანტეჩიურს ნაწარმზე ჩვენი მშენებლების მოთხოვნილება დღითი დღე იზრდება.

ყოველ წელს იტალიის ქალაქ ფიანცანოში გამართულ კონკურს-პაზრობაზე ქართველ მეთუნეთა ნაწარმიც აკვეთი და ყოველ წელს ქარხნის მმართველის მოთხოვნილება და დილოზობები.

ახლანან იფსიკლაივის ქალაქ ზაგრებში 10 დასახელების ნაწარმი გაიჯავანა. იმეთია, რომ ქართველ ოსტატთა ნახელება ახლაც არ შეირცხვებს თავს და სრულდის ნივთის წრობისგან იმ მანაინებს, რომელთა ოდლის წვეთიც სრულეთია ამ ნაწარმეცერებში.

ქარხნის პროდუქციის დიდი ნაწილი ჩეხოსლოვაკიაში და გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში მიაკვეთი.

მხატვრობის საკუთარ მიზანს მხატვარი შეუძლებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მისი შემოქმედებითი ძალის დახვეწის საშუალება აქვს ხელში.

ქველი მხარის მხატვრობის უნივერსალი

□ ორი მეტობარი ერთმანეთს გამოცანებს ეუხნებოდა; ერთი მათგანი ვითობდა ოსურჯობით ციხეშია მყოფი:

— აბა, თუ შეიძლება, რა არის დღეს და არ იმერცა?

— რა უნდა იყოს? უთუოდ შენი ტყინი იქნება! — მიგო მფორემ.

ქართვანეთის სკოლა

სახელმწიფო მხარდაჭერით რაზმი მუშავს კომბინატს. აი ისინი, მოწინავენი: მთავარი მხატვარი ნ. ლუარსაბიშვილი, მხატვარ-კერამიკოსები ე. ხაჩიძე, ო. ალიბარაშვილი, შ. მარანიძე, გ. კობერიძე, გამოწვეული ვ. მინდიაშვილი, ფუნჯის მომზადებელი ვ. ხარატიძე, ა. მენთოშვილი, ლ. ზეგინეძე, ჩამოსხმელები მ. კელიძე, ტ. ოთარიაშვილი, მ. არჩვაძე, მომკეთებლები ნ. ელენდიაშვილი და ე. ბალაშვილი.

დღისა ქარხანა. დღისა მისი მშრომელთა რაზმი ხელს უფრო დიდა იქნება ქართულ მეთოდთა სესიონი. მეთოდ ზეოწმდები გათვალისწინებულა ქარხნის ძირითადი რეკონსტრუქცია, რის შედეგადვე მხატვრული ნაწარმის პროდუქცია 600 000-დან 750 000 მანეთამდე გაიზარდება; სანტექნიკური ნაწარმისა — 200 000 ცალიდან 400 000 ცალამდე; მოსაპირეთებელი ფილები წარმოება 600 000 ცვ. მეტრიდან 750 000 ცვ. მეტრამდე იმატებს. გაუმჯობესდება შრომის პირობები, უფრო ფართოდ დაინერგება შექანის სისტემა.

ანტონ გომოლკის ფოტო

მხატვარ-კერამიკოსმა ენია ხაჩიძემ მთელი ახალგაზრდობა ქართული კერამიკის განვითარებას შეულოა.

ახლა ქარხნის მთავარი სამუშაოს უზარმაზარი კორპუსის ჩონჩხი უკვე აზოდელია. ეს ჩონჩხი მაღელ „შეიმოსება“, მაღელ ახალ დარბაზებში გადაინაცვლებენ მუშები და მხატვრები...

და აღეს თუ ქარხნის ორ ნაწარმს აქვს ხარისხის სახელმწიფო ნიშანი, მაღელ ეს რაცხეი ათობით გაიზარდება. ამის საწინააღმდეგე ქართულ მეთოდთა მონდომებული და თვადებული შრომა

მოსაპირეთებელი ფილების მოწმევიტი.

□ ერთი გაგი ქალს გაეხურა, ქალმა იწყინა და ვაჟს უბარა;

— თუ შეიძლება, სიტყვა უკან დაიბრუნე!

— არ მიიღო და დაბრუნებული იქნება! — მიუგო ვაჟმა.

□ ერთი სასტიკი მებატონე იყო, რომელიც თავის მოსამსურესს რომ გაუყარებოდა, ეძვევდა ამ სასტიკით დაიპოვებდა; თავის დღეში ევ არ გამოდგომოდა.

ერთხელ ერთ მოსამსურესს მამა მოუყვება და სასმურში დავუყინა.

— კარგი, კარგი, — უბრა მებატონე, — გქმის შენი მდგომარეობა, და მწინავე კიდევ, მაგრამ ევ თავის დღეში აღარ გამოდგომო.

□ ერთხელ მებატონეს ძროხა დაეკარგა; მოსაქმნად წავიდა და თან მსახური იახლდა. ცოტა მანძილს რომ გაიარეს, დაინახეს ტრიპოს მინდორზე სიცხე-პაბანა-ქაბუბი ძროხა წვეს.

— რა სულღამა შე რომ ძროხა ვყოფილიყავი, წველითი სადმე ჩრდილში დამწებოდი.

— რასაკვირველა ბატონო, თქვენ რომ ძროხა ყოფილიყავით, უფრო მეტი ჰქუა გეცემოდათ! — მიუგო მსახურმა.

□ სასახარი თვარში დამდინენ ოპერა „ბალმასკარადა“. ერთი მოქმედების დროს უნდა გამოვარდა მოცეკვე ქალი, რომელიც ძალზე გამდარი იყო. ამ დროს მისი თავიანთსტყული მამაკაციები შემოეხვივნენ და ერთად განაგრძეს გაყინებული ცეკვა-თამაში.

აკავი ამ დროს თვარში იეყოფებოდა და კეთილეს; რა აზრისა ხართ თამაშზე.

— ორ ძალს ერთ ძალზე აჭეო მხუბალი — მიუღელ მოუტა აკავი.

ბიორბი ზმთიანობი

ხმა თუ არა აქვს, არ უკრავ სიმებს, გწამს ცეცხლს მხოლოდ ცხელი და შვეული, ქვეფი იმ ტვიროს, რაც არის მიძიმე და მიხლევი იმ ზვას, რაც არის ძნელი;

მთის სიმაღლე თუ უსურსებლის სიღრმე, მიწის სურნელი თუ ზეცის ფერი, — შენში ათავსებარ სილაღეს იხვევს, შენში ათავსებარ სიმღერას მღერის.

შენ ზღვის ფსკერს სწვდები, შენ მზის ფრთებს სწვდები, შენ ხარ მოხილი ვენებით და გზებებით, შენ შორს გიხიბებენ ჭოტიკი წლები —

უხედი რაშით, უგალი გზებით.

და სიფრცის სუნთქვით, — ძარღვებს რომ გინარას, — თბები და ტბები, დნები და თფრები, შენ ცოტა გინანეს და ბუერი გვიდგას, შენ გვიან წვები და ადრე დგები...

შენ არ გწვოდა ნახივი უკან, სხვის ოქროს შენი გერია ვერცხლი, გმიოდა — არვის არ სხობევი ლეგმა, გციოდა — არვის არ სხობევი ცეცხლი;

მაგრამ შენ თვითონ იცავი სულ სხვა, სხვისი ცრუების იოლად ტყენით, სხვისი ყინულის შენი შეფერი სუსხვა, სხვისი ხანძარს დაგვა შეუძლი შენი.

ახლავ ასე ხარ, — ტბილი თუ შუარე, შენ მიწის ხის იხვევი ტემპის, შენ არ ბრმაგდები, — სხვა როცა წვალობს, შენ არ ყრუვდები, — სხვა როცა კეცხობ.

შენ არ მუნჯდები, — წვეფი რასან სტირდობა სხვის და შენ უნდა უფრო, შენ არ ქვაგდები, — იქითკენ წავსავლ, სადაც შენს მივებს ნადველი თუთუბს.

და გულს არიდებ ვიღაც ხასი და შენ გინანავი არ უნდა წერტლდს და შენ გწამს მხოლოდ სიცივის ფსი, კაცი კაცი და სხვები სხვებით...

ბიორბი მიხედი

დასტური

ირაკლი ირიანის

ივანე მიატავარი და ოცნების ყვავილს სატავად. ფუნჯი ერთბაშად მისხალნდელ ღრუბულს და ავდარს, რომ მისცემოდა მთისა ყვავილს სიციფულ გრძელთ. ფურცლს ურგვედა, თავზე ვედა და მოკარანახე, მქისდე იტრდა საიდუმლოს ფურთა განაწილდს, ჩაქვიტიტბდა ვით სატრფოსიან მიხედილ წვარლს.

დღე იყო წინარი. დარჩენიდა სამკემლო ღია დალიციფი ფუნჯს კი მოვითეს დეკა და ღვია, ყვავილეს თითქოს უცინოდათ სახე მაცდერი.

ღია სარემელში შემოფინდა ტრელი ჰეპელა, ნახატე დადა ჩამოღლილი და მოფუნჯა...

აი, ეს იყო უმადლესი ნიჭის დასტური

ვიანით ბინძური ხელი გაიმწივრს — რუსულიან, უკრიწილეთთან და სხვა 160 საბჭოთა კრიწივრის ხალხთან ერთად, ქართულუმბაც განაღდურერს პიტლერული ფშოზში.

ქართველმა ხალხმა წინსვლისა და წარმატებისათვის შექმნილი ხელსაყრელი პირობების მშვენიერად გამოიყენა და, სოფლის მეურნეობასთან ერთად, თავის მიწიერს მიწებზე მეტევილობაც აყვავდა. ქართველები ამჟამებზე თბილისის ელმავალშენებელი, ჩარბმშენებელი და ქუთაისის საავტომობილო ქარხნებით, ბათუმის ნავთობსახელო ქარხნითა და ნავსადგურით, კვების მიწეწელობის ათობით საწარმოთია.

მაგრამ ყველაზე უფრო გამოირჩევიდა აღსანიშნავია საქართველოს ლითონის დელო — ტუბსათვის მჭეტლერევილი კომპანია, რაიულერ ჩევინი მოგზაურების დროს დავალოდებერი. სხვა სიბრამუსა და სიღალღეზე, როცა ვიკრი, მავალიადა, ჩაი, მანდარინი და შოვი ზღვის სანაბროს, საქართველოში ჩამოსვლილი უცხოელი შინაგანად მიანც მოწოდებულადა, მაგრამ ციოდენ მსუაერი მჭეტლერევილი ქარხანა ყოველგვარ წარმოდენასა და მოლოდინს აკარბებს. თუ შეეხდებო

მგლნავები გაავარჯიბდული ფოულადის სძმულეს გამანწილებელი ზულტიდან როგორ ბურღავენ, განავენ და მთლიანოდულ მღლებდ ქწინად, მაშინ ოგრანთო, რა ზეითი შეაბიჯა ჩვენმა თანამედროვე საქუვერემ საქართველოში. ნახევარი მილიონატონა მილი გადის რუსთავიდან მსოფლიოს 28 ქვეყანაში. ზოლო მეათე ხუთწლიდან საბჭოთა სახელმწიფო აქ 100 მილიონ მანეთზე მეტს დააბანდებს. ასე რომ, პრიოდექციის გამოშვება 85 პროცენტით გაზარდება. ამ საქმის ევკაციით შესაძლებლებს, რომლებიც 30 წლის წინააჟ ასობით კოლომეტრი მანძილზე მიეჭვავებოდნენ ჩრდილოეთში — მაგნეტოგორსკის და კოიოთა რიფში ფოლადის დნობის შესაძლებლად. დღეს კი მთი მსოფლიოში ფოლადის ყველაზე საუკეთესო ხარისხზე აქვთ კურსი აუბნობლი.

საქართველოში მედიარია ხალხითა, ამბობენ ცხადია, ჩაი, მანდარინი, ღვინო, კონიაკი, მთლიანოდული მიღები და ბევრი სხვა რამ, ქვეყნის შერისივლის უმეტრე წყაროა. და ეს მართლაც აშკარად ემყნება თბილისის ქუჩებში აბიერთებულ ხალხს, ოგრანობს აგრეთვე „ქოვლის“, „ჯაბოთევილი“ და „ეოლგის“ მოხლებევილი ნა-

კიდით. საბჭოთა საქართველოს მოსახლეობა შეძლებულად ცხოვრობს. მატავითად, კომუნერნობა აღრთფშის მეჩაიებში თვეში 250-300 მანეთს იღებენ. რუსთავის მეფოლადენებს საშუალო თვეური გამოშვებები ორას მანეთს აჭარბებს. ამას გარდა, არ უნდა დაგვეყურეს, რომ საზოგადოების მოხმარების ფონდიდან ფინანსდება დასასვენებელი სახლები, საბავშვო ბანაკები, სპორტული ნაგებობანი. სამეზაზვრო ხარკები, სამკერნალო დაწესებულებები (80 ექიმი და 220 დამხმარე პიროვნალი ზრუნავს რუსთავის მუშა მოსამსახურეთა სამედიცინო მომსახურებაზე).

ოღონდ ერთი რამ მტკიცე და უტყუარი ფაქტია: ქართველები ამ ფუნჯებით და უწყაით ხომლოთ იძინენ, შეჩაიარებს თავარი, მუხეში, ხილი ფოლადის მღნობლები მატერნის ღემელის ნახებრტების წინ კიდევ უფრო მეტ სიციფში შეუშობენ...

**ტოტევიანე
რაიონპრეზვილი თოვლი**

ჰექტარზე სარეკორდო მოსავალი — 25 ტონა მანდარინი თუ როგორ იქნა

მიღებულ, ამის თვალსაჩინო სურათს ვეკაძებს ჩაქველი კოლმუნერნე თიკარიმე. იანერში თოვლმა კავკასიონის კლიოვანი თბებშიდან ბავამდე რომ ჩამოაღწია და მანდარინის ხეების ტოტებზე მძიმედ დადგო, მაშინ უნდა გეხანათ ციტრუსების ბაღში ჯარმაგი თიკარიმე თავის ბრიგადის წევრებთან ერთად ტობებს ცოცხითა და ჩერებობით როგორ გვიდა, არხვედა და ბერტყავდა, რომ არ ჩამოტრეტულიყვნენ. მან ლომ იცის, რომ სწორედ ნორჩსა და წვროლ ყვეწერობებს ასხია ყველაზე მეტი ნაყოფი.

კიდევ ერთი რამაა მტკიცედ გარკვეფილი: ქართველები ტუნწები არ არიან, სიმდიდრეს არ ზოგავენ, გულუხვად და გულიანად უმსახურსდებიან ენოსას, ვინც მათთან ახალი კვლითა და მეცობრული გრძობით მიეცა. „ბოლოს მაინც არავის არა დატრება რა“, — მიმტყეცებს ცვლად და კვავე მზიარული სინტენციებით ჰამა-მამია განამხნეველად ჩემი ჩინებულ მასპინძელი, ზეითი შემომინდ, შრომის ამბორ, ლენინის ორდენისაინ 99 წლის ვიწრო თობარ.

საქართველოს კავშირები

1974 წლის 4 ივნისს რუსთაველის და სახარტაგენის თეატრის მსახიობებმა დიდი თეატრალური აღლუმი გამართეს — ამ საღამოს რუსთაველის სახელობის ხალხსწორი თეატრი ქართულ და გერმანულ ენებზე წარმოადგინა და კლდიაშვილის „სამანაშელის დიდნაცაული“.

ღრმა სოციალურ კონფლიქტზე მოქცეული და კლდიაშვილის „სატარა და მანგაძე“ გაჩეხილიანი არაონ დღი შექმნილია. შერქანი მთლიან მისი რელიგიური, გულსტეკიანად უფროსი თვისების გზებით და ცრულადი დიდილი მიაკვლიეს მათ ცხოვრების გზაზე. რუსთაველის თეატრმა იცნო შერქლის ეს გულსტეკიანი და კლდიაშვილის ისეთად არტისტულ გმირებს ნაწინადი თეატრალური საწარმოო გარდასახა. ამით დაწყო ახალი ეტაპი კლდიაშვილის წარმოებითა სცენურ ისტორიაში. ამ საღამოს თითქმის ერთვარად შექმნა „სამანაშელის დიდნაცაული“ ახლგადაც წაითვის ისტორიული ფაქტი. როგორ სექტატილის რეგისორული მდიდრე არსებობდა ერთი, ახვედა ერთი დიკრატული გაფრქვევები, ეს ბუნებრივად არის, როგორ სექტატილი რეგისორება და კლდიაშვილის წარმოების დღეებში, მთი უფრო განმტკიცდებოდა იგი სახარტაგენის თეატრში. ამიტომ შეთავაზეს გერმანულ ენაზე წაიკვლიეს და რუსთაველის თეატრის სექტატილმა გერმანულ სექტატილი შექმნა. სცენაზე გაიცხადებოდა კლდიაშვილის გმირების ნაწინადი და ტრავეტიკული სიტუაციები; თანამედროვე კონსტრუქციის კარგად შეიქმნა მათი სული.

ქართულ სექტატილში გამახვილებულია პლასტიკური გამომსახველობა, სიკეთის დაორკვეული გმირობა, ფიციერტული არტისტობა; აქ გმირები უნაირი ოპტიმიზმი იმსხუტებენ ცხოვრების სიმძიმეს.

კიროლი მინიშნობის უღარადღე, მაგან ამიბიებელი ხასიათის აფიქციების ქართულ სექტატილში დიდი აფგული უფრავს, გერმანულში კი უფრო შერბილებულია [ეს ერთ-ერთი არსებობის მომენტია]. შესწავლებულია არტისტული მონაცემების განსხვავებული ხასიათი ძაღზე ნაწინადობის სექტატილში მათ აფიციეს. ერთი (რ. ჩაიკოვი) უწინად წარჩინებულ მთელ სცენას, თავად ექნის სიტუაციებს, ბოლო მთერას (როგორ არდები) აფიციების ტემპი შენდებლობა, რიტმები იმპროვიზაციას, მომლოდინე სულებს. რასაც ჩაიკოვი ვახილურ „ახალგადაც არტისტებს“ სული სხვა სოციალურ სფეროში დარაქებს აქივრე მტკად ამწევაებს პლდინის სულიერ ვანდებს, სახებობი არდები მის ტოიურ ნორმებს, რომლითა იგი საზოგადოებრა უფრის დღის ხელმძღვანელობს; როგორ არდები უფრო ზომიერია, უფრო „შედილი“ თავისი შინაგან რიტმით, სულიერი მორჩაობით, თუცა ერთი იგივენი ერთ რიტმით ქართულ არაონ მოწვევდები.

ამ სახასიერო დღეს ნაწინადი დღი ხელგონების გავრცაზა გ. ზემბეკოვს. იგი წარმოადგინა, როგორც არაონ პლდინის სუბიექტული შესწავლებლობა ქართულ თეატრში, ამანდ სართოლად, და კლდიაშვილის გმირების ბრწყინვალე შესწავლებლები.

სიმბოლური იყო ის საღამომ... გ. ზემბეკოვმა ქართულად დაწყო პირველი სიტყვა და გერმანულად წაიკვლია, სამამ არ დადგა მიკვლევადი პლდინის როლში ვადასტოვს ნათქვამი „ილუზია, მამაჰ“ — წამოიყო ისევ ქართულად და ეს იყო მისი ახალი მხატვრული ცხოვრების დასწავლისი. რაღაც მსხუტედაც შეხვდებოდა, ნაწინადი, დრამადორი გამაგრებულად, სულიერი შემოთხების და ტრავეტიკული სიტუაციების შემდეგ, ზემბეკოვრი ისევ გამოიყო პლდინის სული და გერმანულადვე ჩამოაგრა უნაირი ისტორიის თანხაბა. თითქმის ამით თავსებობის ხიდი გაიწერა გერმანულ სექტატილში — დაწვარდა სულიერი კონტაქტი.

და არ, სცენაზე გამოჩნდა ტყავის თრეტიკით, თანამედროვედ ჩაყმული შუბლის კაცი — ლითარ როლადორი — გერმანული პლდინი სამანაშელი. „სულიერი“ იღვწი, და კლდიაშვილის სახლ-მშენებელ გერმანულ ტურისტებს შემოუდგა იგი, ხეილი ათლი კლდიაშვილის წინა და მოყარვლით დაწყო კითხვა. ეს იყო მტკად ბუნებრივი, აჩაოატრალური სახასიათი; ამ ფაქტით მისი უფრო სიბრძნეობა სცენაზე და კლდიაშვილის გმირების ცრუმ სპირო სტრუქტურული ილუზია შექმნა. მაყურებელიც უნდა შეეცაზა. გაითავისა გერმანული სექტატილი. აქტი ცომისფერად განაწილა როლდორის პლდინის როლში გზა. მსახიობს აქვს სიმართლის ძაწიწა, ორბიტირების უნარი, მართალი იმრავლება; იგი უწინად ახალ უსვას გონიერების მონაწილეობას გვიან უნაირი გაფრქვევების ანაწილობას — რამდენიმე რუბლთან მიივანა ხელი, რა უწევდა ბევრი მოსუტეს; გინება აუწინა, — გვიწმუნებს ამით. პლდინისა და მყოხმდლის როლის სურბულმა ესინდეს სამხილეთი რომ არის. ზღაწამებით დასმული ღლიარ როლადორია.

პლდინი სამანაშელის როლში ცხოვრება რეალისტურად, არტისტული კეთილშობილებით, თავსებური ელვანტრატობით (ჩაც ასე ახასიათებს გ. ზემბეკოვის გმირს) გამოხატა როლადორს.

ზ. ზაქარაიასა და ფრცო ბროუსეს ბეიანს, როგორც ტრანსლობის მხრები, რიტმულადც ბეჭდი რამ აქვთ სართოლ. ქართულ მსახიობი თაყუე-

კავშირი. მოხუცი კაცის სიღარბისსილი უკვირი სუბიორი, ნიუნდრის გრძობილი ბავშვ ბეიანს, ამ საოცარი ტიპის უფრეტიკ კონტრასტს, ამ დღეს კიდევ უფრო ხტად იყო წარმოჩინარა როგორც სცენაში, რამდენადაც მისი თითქმისდა უნაირი, მაგანად ამამიურად გასაბევი ნამივის შედეგად წარმოქმნა.

ფრც ბროუსეს-ბეიანს სცენაზე შემოდის ტანმალდი, სამოც წელს მიღწეული, ჩასტეკილი, სახელაინი მამაკაცი. ქართული კლდის მგახვად, ისიც ფრხილია თავის ცეკვაში — უწინარია და უფროდელი ადამიანის ბედს განახსებობს. ეს რას ვუბოლო, ეს თუმა თითქმის მომლოტედაც გასდგეს როგორც „შეორი პლდინის“ როლი. მართლად, არცა ანაწივის უსულის, არის თავისთვის, ერთხელ მიიწინდობ ცხოვრების სურვს და თითქმის ქვეყანა დაქვი, იმდენი დავიანება მოცუვა მის სურვალში.

მხოლოდ ერთხელ მოიპოო სათავად ბროუსესმა, ეს მამინ, როცა სამატარლობა უნდა შეეხებოდა. ფაროოდ გრძელები თავლებით, შეტრიალი და თითქმის დამორცხებული შეგდა გრძელები ტინდორის გინდეს. როგორც კი თავისდა დაფლავა იგი, სათავად კლავდა გაიკეთა — განმდებელი უფროსი დაქვირდა სცოლებს. სცოლები კი ერთი თანხაბა, აქვს ზემბრის გრძობა და უფრელები ხაზს უსვამს ამ უნარს. ჩანს, ეს თვისება ანებებს ძალას.

ღ. ბიკრაშვილის იღვწი უფრო მოყარვებული და დარცხენილია; თუმცა თავისფლადი ურეღვარა გულმხრეულობისაგან; იგი შეფარვით გამოხატავს თავის სიხარულს ვაოხვების გამო.

იღვწი საყვარელობისა და მონია რების მელანის შერბილების სტილსტური თვალზარბობის აქვთ სართო და ჩანს, ეს რეგისორული ვადაწვევების შედეგია. თუმცა იღვწი საყვარელები მტკად, ვიდრე მისი ვადაწინელი კოლეგა, ბარბებს ოქახის ტიპიუბული დამამებელი ქართული დღისა და მუდღის ღრმა სულიერი შუბივობის, მის არხები უფრეტიკალური მდომარეობის; როგორ უწმარდობის თანხაბა ერთხაბა, ანამახვობისა და სართო აფხილგონების გრძობა, მხატვრული ტექტი და ზომიერება.

როგორც კი მომქმედობა გერმანული დარაკი „ჩაივითი“, დაბრუნა მუხარე ტიპი დაწვლდა იგი. ამწმარული შურინდელი ქნია, ვადაწმარული შურინდების, თანამედროვე კალია, რომლისდა აქვს ბრწყინვალე და ზემბრის გრძობა. მან პლდინთან შეხვდარა (როცა ღმრავანს ამხავს შერტუნობს), ბრწყინვალედ ბადაცა.

ღამურა ჩხიძის დამოკლები მეტია ბედისაღმი მორჩილება, მისი ალღეუბის ამპლდობა ზუსტად არის განსხვავებული და არის იმდენი არ ვადაწვევდა, როდეს შეეწვევას აუღლებობის თანხაბა.

„სამონის“ სცენაზე კიოვიც სადაცაქმე ძველი დროის დარბახილი, იღვწი მინორული ვადაწმარის ადამიანია. მან იცი ფრხის ფისი, იყო კოვლეთვის ვადაწმარულია რაღაც შინაგან სიბოლო, ღრმადობა, ჭმწმწის როდის გერმანული შესწავლებლები მანს დღედა პორტრეტული ნახაზი საყვარელობა; იგი უფრო მოღვდენის მყოვალურება, ვიდრე მისი მონაწილი, თითქმის მის მიღმა ჩაიარა ცხოვრებაში.

ქართულ საყარდლობის ბუღის ნიუს, მის ზემბრის, სხვად ცვევის უნარს, რომელიც არის ტიპის საბუთი ვადაწვლდა, კარგად შეინაცვლა. ჩანინარე ზეზიკი. მსახიობი მოქმედება აქტიურად, მინდა ზემბრის, ქმნდა მართალ ხაზებს. მისი შესწავლილი „მხოლოდ შენ ერთი“ (გერმანულად) ერთ-ერთი საინტერესო დეტალი იყო!

და კლდიაშვილის წარმოებითა ურეღვრის ზუსტად მინიშნული ადგილი აქვს ეპიზოდურ სახეებს. როგორც ქართულ, ისე გერმანულ სექტატილში არის დაწვეწვევად; გ. თალავაძისა და მანს ორგანე რიტმების კიტხი. გ. ბაგალიშვილისა და ბრევიტე დინარდრისის საღმრე. გ. ბოცაძისა და ბიბი ბოლმის ვერკაცა. ა. მახარაძისა და მანც გერმანის ოფან — სექტატილში ქმნის არა მარტო საჭირო ფონს მადაც გმირისა სახასარტოლ, არამედ ინიციაციული თავსებულობის სიტუაციული გამოჩინებაც.

„ნაწილადღე დაწვარდა სცილობი დაწვეწმე საღამომ. უტოვარბამა დრომ მათა მამა-შვილი, ვაგერბედა ჩაქლა პლდინი სამანაშელის მუდორი და იღვლირი ცხოვრების და კლდიაშვილის შედგომის ნ. ვაგალიობის არ იყოლ, ვეცაჰ; „საყარა ძლით მოქმედა მამქს ჭრე კიდევ დღეს ვაირი ჩემს უწმარე გმირებთან ხელმედი ჩაიხლებული, ვეწმირი ამ დღეს, მსარბლად ცხოვრებას, ვეწმირი მან ქვეყნისათვის საჩინო სცილობი და მისთვის უწინარე, უსწიბო ცრემლი“.

„საჩინო სცილობი“ და „უწინარე ცრემლი“ ვაიარებს ჩვენს წინ ამ საღამომს და კლდიაშვილის გმირებმა რუსთაველის თეატრის სცენაზე. მერე ქართული და გერმანული მსახიობები ვაიარებენ თავიანი როლებს და ხელახლდამაგებდებიან, ყვავილებით დაწვეწმეულინი მაყურებლის წინაშე წარსდგენენ.

მუხარე ოკაივი ვაიარებია სცენა და დარბახი.

მონიკა რემი.

ელენე საყვარელიძე.

„სამანიშვილი“ და დინასტია

ქართული და გერმანელი
მსახიობების შესრულებით

მელანო

ბუხუტი ჯაქარაძე.

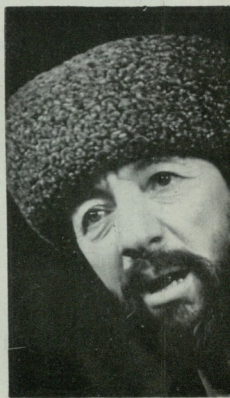
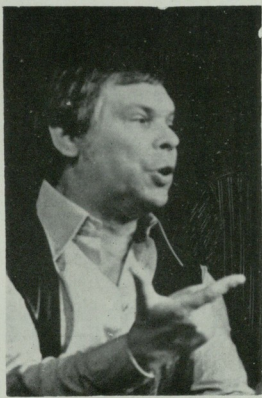
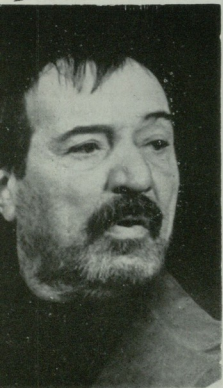
ბეკინა

ფრიც ბრიუნსკე.

ულატონი

ლოთარ როლაუერი.

გიორგი გემუქორი.

კირილე

როლფ არნდტი.

რამაზ ჩხიკვაძე.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ქეთევან მაღალაშვილი

ტიციან ტაბიძის პორტრეტი.

საქართველოს მშენებელი

ქეთევან მაღალაშვილი როცა ტიციან ტაბიძის პორტრეტს წერდა, უროსულს ამოცანის წინაშე იდგა — იგი წერდა პორტრეტს პოეტის გარდაცვალებიდან სამი ათეული წლის შემდეგ ამ ამოცანის დასაძლევად მას ნაწილობრივ ფრთხილი ეტაპრებიდნენ, მაგრამ ტიციან ტაბიძე ხომ მხატვრის თანამედროვე იყო და მისი მტად თავისებური გარეგნობა შეუძლებელია არ აღებედლეოუ მხატვრის მესხერებაში, ვინაიდან ტიციან ტაბიძის ყველაფერში და უვედგან თავისი სტილი ჰქონდა, იგი უვედგან გამოირჩეოდა, როგორც წერის მანერით, ისე გარეგნული იერო.

ტიციან ტაბიძისათვის სამშობლოს მცნუწავრე შვე და მშობლიური მიწა, ქვეყნის აწეული და მომავალი მისი ვულის ეფუქეს, სუნთქვასა და ფიქრს წარმოადგენდა. „დგებდებულეწარ, რომ ვიყო შინა და საქართველოს მიდგას უღელში...“ — წერდა იგი. პოეტის დაქილდებულე იყო დიდი ნაბიჯი, აზროვნების არაბეუღებრივი უნარი, უფუქესი ლიტერატურული შემოქმედება.

„...ტიციან ტაბიძის თითქოს სიხსლიდან იღებოდა და ყველა ჰქონილის პირი გახსნილ ჰქონდა...“

... ქვეყნის შემოქმედელი, შეზებდებული თმა შეზებზე გაშობიფენიდა, ფართო ცისფერი თვალები სჭედო ქუთუთობების მემკობელი წინ წამოწეული ჩანდა და პირმსუქან სახეს რადუკ მოუთავებელი, ბავშური გამომეტყველება შერეოდა. მისი გარეგნობა გერმანული რენესანსის მხატვრის ბანს მობლიინის სურათზე აღებედელ სახეებს გვაგონებდა და იგი შორიდან, ერთი შეზებდით რენესანსის აღმშინას მგავდა. რუსთაველის პირსაბუქზე შეგობირებთან სერიალის და ზაგნაბი უყვარდა, სიარულის დროს შორად ჰობდის ჩრდელში ჩერდებოდა და საუბრის სუვენამო ვადებებს ვულვავულ უზებდებოდა. ან ეი გრძელი, მონღობებული ნაბიჯებით პირსაბუქზე ვაიფიდა და თითქოს უღანობო აქლერების ქარავანს ფებდებებს მიმეყებოდა და უდებს გამკვლავლარ შემოდებოდა ქაჩნის მისთვის ურრადებდა არ მიეჭეოდა. მებრედს მუღად მისიკის ყველილ უშვერებდა, ცალი ხელით ღონწის შემოვარი იყოდა, ბოლო მარჯვნივ ხელში პაპირისი თითქო იმიტომ ეტეირა, რომ ჩვენთვის თავისი გრძელი და ლამაზი თითები ინერებინაწა, — წერდა სიმონ ჩიქოვანი.

პოეტის გარეგნობა, სახის სირბილედ და სიღარბისილედ, სახეზე ივლი, რბილი ნაკეობები, შეტყვეული ცისფერი თვალები, წიოელი მხიკვი ვულვან, თითქოს პასტელს მოითხოვდა და მხატვარმა საქიროდ ჩაივალა პორტრეტი პასტელის ტექნიკაში ვადიწყვება.

პორტრეტი შესრულებულია წელეწევი, აწვანში, მკვეთრად წამოწეული წინა მალაწე. მთუებდავად იმისა, რომ იგი პერსიანის ფონზე, პერსიანის მანეს უყვანა მალაწი, რომელსაც პოეტის მამულებურად დიდი, ახლს მოტანლილ სახე მკვეთრად უპირსპირდება (შედადებისათვის ვიტყვი, რომ მხიკვი ვაცილებით დიდა, მკვეთრად დამორბედულ სახეებსა და ბეგებზე) ვარდა ამისა, პერსიანი არა სიკრეტივია გავლილი, არამედ სიბრტედიან ფონს ქანის და ერთდროულედ მოცემული ბრტყელი ფონი და მასთან ერთად — სიგრეც და დამორბედა, ეს პირობები უღერებდები ეტაპრების მხატვრის შემოქმედელი ხასიათის პორტრეტის მექანიკაში.

პორტრეტში მოცინო-მომწეწეწე ვება რთობრად არის შედგებული, რაც შემოდეგობის შინაინ დიდს, სინათლის, რთობრად ნაწილ ცისფერ ვანობებს ვაკვლებს. ეს ცისფერი ვანათება პოეტის მებტყველ, სევიდან თვალებში აირბტებდა. თვალები მკაფილ აქტებრად გამოყოფდა ვანოდის ფერ სახეს სახეზე, წიოელი მხიკვის ნათება შეუქ ცისფარი პირაქუ პორტრეტის მეორედ და უფრე მოტანლი კოლორატული აქტებრია.

...მტრის ერთ-ერთი თვალახსის დროს დედა, რომელიც აკვანში ჩვილს ძებუეს არუებდა, ისე შეზინებოდა, ბავშვი მიუტოვებია, გაქტველი და გედაზარდში დამავლა, მტერი რომ წახულა, დედა მობრუნებულა, აკვანში ყულ-გამობრელი შვილი უნახეს. ქალი აკვანს დამბოხა, სიმწრისხე დაფუბეულ რებს უფუქეა ვადმოსყდარა და იქურბოხა ჩიბი მოურწყავს. ქალი აკვანს ზედ დაკვირა. მას შემდეგ წლების ვამავლობიში ერთი კდლოდან წყე-თავდა თოქირი სიოებ, ამბობენ, ეს თ დღვის რბიო.

ჩვილიდან დებდები, რომელიც ჩემ ვაგვრებოდა, აქ მიდიდობენ, ლეცულდებენ, მიმქინილი შესწავლა. ჩემ ვინ ხსენდობოდათ ძებუში, კედლიდან ვადმოსულა სიოებ უნდა შევსია.

ყავის ეტელებიო უკ. ქაქავი მოკვობობროს, რომ დიდგროს კალოთაგე ქიბეკვის მიდამოში უყოფო დედა კაკლის ხე „ნიშოდ“ წოდებულა, სადუხ ხალხს საღროსო და პურ-მარბლს მართავდა. ერთი თაგუწყეკვის დროს, კაკლის ქვეშ კერას ვადმოდებდენ, ტარჯე ვვილი უყოფო ვაგროსი. ცისქვლის სიბირობე დაუტრებულა და ქაბში ზეწარდებოდა. როცა ხალხი საღროსად შეტრებოდა, კაკლის ხეზე უყვი შეშობქარა და მხატვლი დაუწეოდა ყვეა

„კობეა ლეთსმშობელი“

დახვეწა ქვეული კვლევი

დღეს ვველა იცნობს ალავერდს, გრემქალკის ნაფუქარს, მაგრამ კახეთი მარტო გრემბე და ალავერდი, შუამბი და ივლითი როდა. კოდლობით კომწია და საყორის მისასიეთ ამა სოფელ ფშაველში? ფშავლის ჩრდლოეთით, კაცასიოინის მთების ძირას, რამდენიმე ნასოფლარია: ზემო უღელია, ქვემო იღელია, დებებანი და ზეარელი. სწორედ ამ სოფელს მებგობრებლებს ვან შეტკედა და გეიოინებენლა ახლანდელი ფშაველი, რომელიც სწორია ამ დიდგროს კალოთაგე, ზეარელიდან ქიბეკვის ხეობადაც ვაგმობი. ამ სოფელს წარწელებს ერთად უღობრის ძებუელი მრავალ ვანია, რომელიც უნახებდ ვანდა ვესახებროს. ფშავლის მწვენი და სიამევი ტაღის ცისკა, კობტა დევისშობილს, ყავის, ცხებცხის, ზეარელის, მარბამ დევისშობილის, წინდა ვიორკის, იონან მახარობლის ეტელებიო.

ვარდავულ დედა მეგანაწილ შემობრჩენლ ამ ეტელებს ადრე ამავე სოფლის მკვიდრი, მველი კობუნხიტი, ფშავლის უღობრის ძებუელი დაცვის საზოგადოების თაგმწობრედი შაქრი ქაქავი უღელია, რომელსაც სიკვდილის შემდეგ ბებერი ჩანაწერი და ლეკი დარჩა, რომელიც მუიოხველი ცნობს საურთადლებო ცნობებს ამ კუთხის შესახებ ან, რას მოგვიბობროს იგი კობტა ლეთსმშობლის ეტელებიო:

...მტრის ერთ-ერთი თვალახსის დროს დედა, რომელიც აკვანში ჩვილს ძებუეს არუებდა, ისე შეზინებოდა, ბავშვი მიუტოვებია, გაქტველი და გედაზარდში დამავლა, მტერი რომ წახულა, დედა მობრუნებულა, აკვანში ყულ-გამობრელი შვილი უნახეს. ქალი აკვანს დამბოხა, სიმწრისხე დაფუბეულ რებს უფუქეა ვადმოსყდარა და იქურბოხა ჩიბი მოურწყავს. ქალი აკვანს ზედ დაკვირა. მას შემდეგ წლების ვამავლობიში ერთი კდლოდან წყე-თავდა თოქირი სიოებ, ამბობენ, ეს თ დღვის რბიო.

ჩვილიდან დებდები, რომელიც ჩემ ვაგვრებოდა, აქ მიდიდობენ, ლეცულდებენ, მიმქინილი შესწავლა. ჩემ ვინ ხსენდობოდათ ძებუში, კედლიდან ვადმოსულა სიოებ უნდა შევსია.

ყავის ეტელებიო უკ. ქაქავი მოკვობობროს, რომ დიდგროს კალოთაგე ქიბეკვის მიდამოში უყოფო დედა კაკლის ხე „ნიშოდ“ წოდებულა, სადუხ ხალხს საღროსო და პურ-მარბლს მართავდა. ერთი თაგუწყეკვის დროს, კაკლის ქვეშ კერას ვადმოდებდენ, ტარჯე ვვილი უყოფო ვაგროსი. ცისქვლის სიბირობე დაუტრებულა და ქაბში ზეწარდებოდა. როცა ხალხი საღროსად შეტრებოდა, კაკლის ხეზე უყვი შეშობქარა და მხატვლი დაუწეოდა ყვეა

„კობეა ლეთსმშობელი“ ალავერდისა

„ფსხპრის ღვპვი“

როგორც ცნობილია, ბრალილელ ფეხბურთელებს ზედმეტსახელებს არკვევენ. ამ მხარე მარტე გამოირჩა თავისი კულმა, რომლის მკობრდენტიც განხლებს მხარელების დიდი მოუყარელი სივალელი და ვინჩი. გუნდის ძირითად შეყარებს პიკას ჭქვი, სათადარიგოს — რაფაელი. საქმილ თავისებურის სხვა ფეხბურთელების სახელებიც: ცენტრალურ მჯვლს ველსკისი ჭქვი, გარემარტებს — რუნესი და კორი. სისილ საუნტერებსა, რომ კუნდის შქვიაა გოიას ჭქვანე მდებარეობს, ამიტომ გულშემატკივრები ამ გუნდს „ფეხბურთის ლუგარს“ უწოდებენ.

7 საათსა და 5 წუთს

ეს იყო ერთ-ერთი მეტად ხანგრძლივი ასპარეზობა ფეხბურთის ისტორიაში — „ხიზისი“ და „ესპანოლი“ (ბარსელონა) ტესანეთის თასზე ერთმანეთს „უიტიოთობისას არკვეოდნენ“ 7 საათისა და 5 წუთის განმავლობაში. ჩერატი ჩეულველიანი მატჩი თამაშეს, შემდეგ ორჯერ — 120 წუთი. გამარჯვებულ მანც ვერ გამოვლინდა: მანჩი ექანელ ოთახშეს, სანა პირველ გოლს გაიტანდნენ. გამარჯვება სასოლოოდ „ხიზისს“ დარჩა.

იშვილი კოლმეძი

ზოგი მარკებს აგროვებს, ზოგი მუნდმეტუცებს, ცნობილია საფერულელები, ლილები და სხვადასხვა უცნაურობათა შემგარეველებნი. რაღას აგროვებენ ფეხბურთის გულშემატკივრები?

ბრალილელი ერთი მერა ცნობილი ფეხბურთელები... ქუსლის ანაბეღებს აგროვებს. მან საქმილ ბეგრე ქუსლის ანაბეღელ შეყაროვა. ახრ რომ მის ხაზში „იბეღებოან“ უილიჯი პელო და გარჩინა, დიდი და ეიბარო, დი სტეფანი და კუტინიო. ახლა კოლმეძიონერი საფონებულჩი ჩავარდა — მან გაღწვივრა, რადღა არ უნდა დაურღეს. ცნობილი დასაულოტარბამელი ფეხბურთელები — მიოლურისა და ნეცერის ქუსლის ანაბეღელი იგლის ხელი.

რივა და მკვირა

ცნობილია იტალიელმა ფეხბურთელმა ლუიჯი რივა ამ ერთ მშვენიერ დღეს სარდლის მათვის ზღმძღვანელებსიგან ბართი მიიღო: „ვერსად წავიკვლავ აუცილებელია მთავრაცეცთა“

რივა, რომელიც დიდი სიმშვილით გამოირჩევა, უსასუბა: „ჩემთან ერთად პანტონს მთავრაცეცთ არ დაჯავრდეთო!“

პანტონ რივას გუნდს „კალიბროს“ სათადარიგო მეყარეა. მისი ყოველდღიური საპრინა-პარტინორი. ყოველდღიურად რივა პანტონს 60 (I) ჰენსელტს ურტყამს.

საბრტული რპორტები

ყველაზე ახალგაზრდა ოლიმპიური ჩემპიონი იყო ფრანგი ბერნარდ მალეურარი: 1962 წელს, როდესაც მალეურარი 12 წლის იყო, იმ ოთხხუდს შორის შედიოდა, რომელმაც ჰელსინგუი ოლიმპიური რეგატა მოიგო.

ყველაზე ხანგრძლივი კარიერა ტრიპლიტორებს შორის ესანელი ზუან ბელმონდეს ჰქონდა. იგი ამ ზეგობას 1909 წლიდან 1937 წლამდე მიიღევდა. კორიდებში თავისი მონაწილეობის დროს ბელმონდემ 3000 ხარი მოკლა.

ინგლისელ ჩერი უორდს ეკუთვნის სიმძიმეთა გადაადგილების მსოფლიო რეკორდი. 1966 წელს მან 806 კგ სიმძიმე ი მტერზე გადაიტანა.

აფრიკელთა ტრიადან, ისევ დაზღებოდა და ჩხავილს განაგრძობდა. მოლლის ქვეშეა ჩავარტინდა. ხალხს ქვეშეა უყვითან ერთად გველდე უნახავს. უყვავის პატავიციმად ხალხს ეტელისა აუგია. ასე წარმოიგება უყვავის ეტელისის სახელწოდება. ამ მცირე ნახევლის არავითარი წარწერა არა აქვს.

კობცა ღვთისმშობელი ქიკავის ხეობის ხილდრემუ მდებარეობს. მაღალ ბორცვზე, მიწის შუა მიმწყადველუ ბაზილიკურ ეკლესიას ოსმასავითი შემოსახლეთა მედიდური, ქვიკიარის მტკიცე ზღადე. ეს ზღადე თერ კოდედ თიფის იარაღის შემოდებამდე აგებული, რადგანაც მანში მცირეთა საცდომებია დაუღლებული. მის შიგნით სასახლის ნანგრევები, ერთი დიდი და ერთი მომცირე ეკლესია განვალგებული ერთ-ერთი ეკლესიის საკურობელების თავსუბის ქვარი ასებია. ეს უფენებელი ნახევობა, რომელსაც VIII-IX საუკუნეებს მიავსებენ. უწინ გალავნის შესახლებლის თავანზე მოთავსებული კოდედი ფოთლებიან საცდოების. აღდგენის შემდეგ ეს აუკურობა გადარსებრებოდა და ცენტრული მოთავსებულობითა.

ესტატეს ეკლესია ქიკავის ხეობის ხილდრემუა. წინათ აქ ანათობდნენ თურქი და ჭვარის ინტარდენ, ახლა ამ ძეგლსაც ხავის მოკიდებია. ზეგობის წინადა გიორგის ეკლესია მდინარე სტორს დასავლიდან დაკუთრებს. მისი ფსადელი მოხატულია. მასზე ქვეშე გამოკვეთილი ჭვარცი არის გამოსახული.

აქვე მცირე მოცულობის ეკლესია დგას. ეკლესიისკენ მიმავალი ბილიცი კი ზისხსა და უიხოვარის ხეივანი დახურულია. მომარტებით კამართი გადახურული ეკლესიაა, რომელსაც ფრესკებიც კი შემორჩენავს — წინადა მარიამი უყმით; აქვეა უამრავი წარწახალი, კვევრი და ნანგრევები, რაც ნასოლოდარია არსებობაზე მიგვანახებებს.

ძველსებელთა წინადა მარიამის ეკლესია; სასალონო ტერიტორიაზე არ მდებარეობს. ბრესკები, რომელიც დრო-უამს გაუღმდს, თფარადა შეუღლებილი, ხოლო თვით კამარა შეუღლებიანი და მოხატულობა მკაფიოდ მოჩანს; საღებავი ისე მკაცრად ეკლდებს, რომ გაზარაული თაღიდან ჩამოსულ წაღას ვერათფერი დაეკლია.

ფერდობზე აგებული წყაროსთავის ანუ წინადა გიორგის ეკლესია ყოველი მხრითან მოჩანს. ისიც ძველისძეგლია. იგი ოთხი საცდომისგან შედგება: „ბისილონი“, „მთავარი საშობევილი“, „ღვთადა სენჯია“ და „საქუწინაო“. ეკლესიას მთავრთ ორი წარწერა აქვს, რომელიც ასომთავრულთა შესრულებულია. მიხატულობა შეთფირებულა კირით; მხოლოდ აქა-ქადა მოჩანს ფრესკები. ეკლესიის წვეტიანი საბრტელის ნახევარი გადახურულია თიფნული, ნაწილი შემოთავრებულია. მასზე ახლდა ჭვარის კითხი მოხატულება. უფრო ქვევით ოთხე მასპარებელის უფუშეაო ეკლესიაა, იგი წინადა გიორგის მისახლებეს წარმოადგენს. ლდენილია საღვთო დღესწარულზე მოთავსული სანთელის დაუნთება ჭერ ოთახზე, რადგან ქადა-ნახუბეს, ვარს შემოუღულია. მოლოცვდა და, რაც დაწმუნებულება ღვთადა მიილი შესწარბო, მანში-და დადებებოდა წინადა გიორგისთან ამავე ბილიც.

ტაღის ციხე იმავე ფერდობზე, ცოტა მომარტებით დგას. იგი სოფელს ზეგობან დაკუთრებს.

სოფელს ზემოდან დაკუთრებენ ისტორიის ქარტხილებს გამოვლილი ეს რუმი დარჩანს—სიმომლონი ფშავლისა, ბრძოლისაგან მოქანცული სეტეკი უსული რომ ჩაქვივდა კახელთა კაცმა, რითაც თავისი წრხილი, ტყვილი სიხარული და ოცენება გამოხატა.

„უფროხილდებოდა, თვალისჩინივით უფროხილდებოდა შაქრი ქაქვიკე ამ ძეგლსაც. ღღე არ გავიღოდა, რომ არ გავიღებინა ისინი. დადილიან ტყეებში, აღწერდა, სწავლობდა მათ. მისი ინიატაბური წამოწყებულა საქმე განმოსციოდლა — ადვანდენ ისტორიული მნიშვნელობის ძეგლი კობცა ღვთისმშობელი.“

დიდი და სასიკეთო საქმეს განგრძობელია შეუძლებელია არ გამოვლდნენ. მის მამულშვილურ ჩანაფარის ხელი მოკლეს ამავე სოფლის ეკავილები. ბილოტიყის გამგემ დალი ლომთაქემ და პედაგოგმა ნოსტრევან არაზაშვილმა.

მათ მჭიორელი შემოკირბებს მოწინავე კომკავშირელები: გ. ირკაციძე, ნ. რაბიული, დ. მამულაშვილი, დ. ლომსარძი, ა. ისუკიძე, ჭ. გაბუტიშვილი, ნ. ზაითაშვილი, მ. ფედურაშვილი და სხვანი. კვირა ამ გავა მათ საინტერესო სახებარს არ ვამართავ, შემდეგ ძეგლებსაც მოინახებულენ ხოლმე, დასაუფთავებენ, დაწმენდენ, გულდასმით შეათვლიდებენ, ხომ არაფერი დაუკლებოთ. სწორედ დალიმ შეადგინა შაქრი ქაქვიკის ისტორიულ ძეგლია ჩანაწერებისა და ლდენდების ალბომი.

ზემოხსენებული ძეგლებიდან ყველა არ არის სახელმწიფო დარცხვავებული უღრისის ხელუც ატყვია, ათასგვარ წარწერას ნახებო ზედ. ზოგი მათგანი ცხვრის ფრთხად უწყევიათ. ჩუნდვან ისინი მიიღვან საგანგებოდ მოკლეს, შეწავდნენ, შემორჩალიური მდებარის გაცუთებს, დათარღებებს, აღრიცხვას. მარტო სოფლის მეციდრნი ასან ვებს მესძლებენ.

ჩვენს წინაა ლეგენად ქვეული წარსული — ტყე-ღარში მიმოფანტული ეკლესია-ნახევობები, რომელიც შესწავლა და თვალისჩინივით გაფრთხილება სჭირდებათ.

იზა ჯაბაძემ

ახალ რიგების ლაქსაზი

სოფლელი გოგო

არ შეიძლება პირველი იყოს, რას პრეტენზიზენ ზოგიერთებში, ცხენი დღია, პეხელა კი, ვერა ხელადვე? — ბაქანია, შე კარვალ ვიცო, რასაც ვამბობ.

მალიან მივევარს კარტოფილი — მიწაშია ჩაფლული დრომდე, მივევარს კომბოსტო, კონი და მხსალი.

ყოველთვის კარგი მადა მაქვს და ბევრს გევახლებით, ამიტომაც თურაშაული ვაშლივით მაქვს დაბარაწული ლოყები და წინასურის თასა.

ჩამრგვალბულ თიფოებზე ანდის და ჩანდის, სუვეელაფერზე მტეად ე კ ერთი მე მივევარს კაცი, იხინ იცის ჩემი ბინა და ცისმარე დილით ხილით სახეე კალისი მიტოვებს.

ოი, როგორ ბარაზინია!

ფრჩხლები მუდამ მიწითა აქვს ამოტენილი, ნიკას ქვემოთ კი მკვეთრი ჩრდილი ადგება ზოლემ — თვითონ არ იცის.

მეც არაფრის გულსათვის არ ცეუნებში, თუმცა კი მინდა, ქლიერ მინდა, ვუთხრა იმ ჩრდილზე და კიდევ ცვარზე, დილით რომ სცვივა ნორჩ ხეთა ფოთლებს.

მორჩილება

ქალმა ფანჯარა გამოაღო, შემოქრიადა ქარი, როგორც ორი ფრთოსანი, — გეგანტური ზღაპრის ფრინველი; თმა აიწეწა, უკან მხრებზე გადაეყარა. სწრაფად მიხურა ფანჯარა და შემოტრიალდა.

მასხაში დასუსუნებში მაიდალე დაფრინილიყვენ და შესქეკროდნენ...

მივიდა ქალი, ფრთოსნებს დაეხა, დახიარა მაიდალე და უხმოდ ატარა.

ბაღარჩინილი

ზღამ გამოირყა იმ ხომალდის ნახსებრებები, — ამბობდა ქალი მის მაშინვე ვიცანი, რადგან მისი ოფლით გაედენილი იყო ფიცრები, მისი სხეულის სურნელი ვიცას; ზღვისა მე აღარ მენიანა, წარსულს ჩაბარდა ჩემი შოში, ხოლო ნაღვეი მისი ხომალდის ბუხარში რაღი შევეუეთე;

სართავი დაჯა გამოვაწეე იმ ფიცრებისგან და ზამთრის დიდი დამებრი როგორაც გამოეხა. რომ ვერაზომდე, მოთინება სად შექნებოდა, სად შექნებოდა თავისუფლება.

თმა კი... თმა ისე გამოჩარდა, შე აღარც განწვარა.

ორ უზარმაზარ მთას მიმივას ახლა თვალები, — და ისინია ჩემი მცველები.

ნავიკაპან სასახლეში

სალამოს ხანს, როცა ქალკეს მდინარადან მოზრუნდა იგი, ზღდ ზღვის პირას გაშენებულ მშობლიურ ქალკეს, სად ხეივანებში, ფანჩატურშიც კი შეიძებოდა კაცი ანას ხომალდისას გადასწყდომოდ; გამოეხებენდნენ მძებნიების და კორები გამოუხსნენ, სახიერადან ვაგომოდეს შვარია სარცები, შინ შეიტანეს.

სარცებს ხანის, შვის და დაღვის სურნელი ჭვონდა და ის დრო იყო, როს შონა ქალნი ანთებენ დაბარებს და ვახშობდა ხზომდ შინაურთ.

იმ საღამოს უცხო მშენებთი ბრწყინავდა იგი — ნავიკაე, წამწისმს თროლოა, უნიხიდა ძემებს არ შეეცეთო, რომ სარცებს აჯლდა ერთი ხელი ტანისამოსი, რადა თმა უნდა, არც არავის შეუმჩნევიო,

ის უცხოელი მარტო დატოვა, ახალ მორწყული ბაღის გაღალმა, როცა იგი სასახლეში თვითონ მოვიდა, მხოლოდ არებთან იცნო თვისი ძის ლადამანტის შესამოსელი, დაიჩიო უცხოელმა არებან ფერითით და დღდოფულმა იგი ვითარც შევილი მიიღო, ადვილ, სიხოვე, დადებულ მისავაჟა იქვე ადგილი, სწორედ იმ სვეტთან, სად დემოდოცეს კითარა იყო ჩამოკიდული.

თარგმან: ირა ორგანიზირება

თითქმის დაუჯერებელი

გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარეს... ბანქოს თამაშში, ოთხი მოთამაშე 500 საათის განმავლობაში თამაშობდა ფსონის ქაღალდს. აზარტში შესული მოთამაშეები მხოლოდ რამდენიმე საათი იძინებდნენ მორეგობით.

ბანქოს თამაშის ძველი მსოფლიო რეკორდი 300 საათი იყო.

ქალი, რომელიც პირველად თხოვდა, 240 დოლარი ღირს, მეორედ გათხოვილი ქალის ფასი 300 დოლარია.

ინსტრუქციები აღნიშნულია, რომ საბატარძლო, რომელიც საშეგრანს ითხოვრ იყო გათხოვილი, „არავითარ კომპრომისულ საფასურს არ წარმოადგენს“.

მაღაზრებში იყიდება შეუფუთელი ნაქცელები, შოკოლადები, ცვირისა-ხობები, წინდები, პერანგები, ხალაუები — მოკატრის, შუბერტის, ვერდის, შოპენის, ბეთოვენის, სხვა ცნობილი კომპოზიტორების პორტრეტებით და გვერების წარწერებით.

ერთ-ერთმა ფირმამ ამა სწინათ გამოეშვა ქალის მიღერი ვესაჰემლო, რომელსაც ჰქვია... „შრატაუსის ვალსი“.

შედეგი მოულოდნელი აღმოჩნდა: ნაკიცილები ყველაზე ღირსად მაშინ იძინებდნენ, როცა ისინი „იკვანას“ იხმენდნენ.

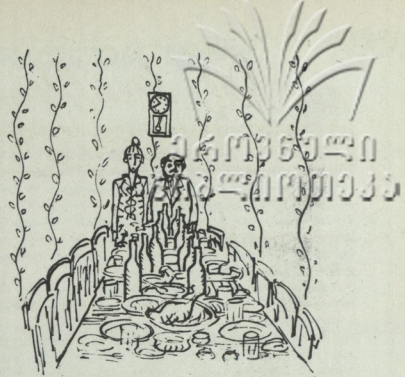
შეკეთის ერთ-ერთმა ფირმამ, რომელიც სარცების მანქანებს უშვებს, უცნაური წერილი მიიღო: მომზადებული ჩოლდა, რომ მისი სარცები მაქანას... იდეალურად მუშაობდა.

— ყოველივე ეს საშუალებას არ ამძლევს, რომ ერთხელ მაინც ჩავეერიო სუბარში მეზობლებთან, რომლებიც თავიანთ სარცების მანქანებს უჩივიან; — წერდა გულმოყული მომზადებელი.

ფირმამ მომიჩინა დაბარების გარეშე აღუთქვა.

ამერიკის შვერთებულ შტატებში სპეციალისტებმა საინტერესო და ჩაატარეს: რამდენიმე მოზრდელ ადამიანს მონაცვლობით აძლევდნენ აბებს, ფხენილებს, მიქსტურებს და სხვა დასაძინებელ საშუალებებს.

ქვეყნის უზენაესი

ნიურსისული მომსახურება

საბავი დემიძე

დღეს ადრან გაიღვიძა აკვირნებ და ჯერ კიდევ ლოგინში შვილარე ქანას გადასმაბა:

- აფრასიონ, აფრასიონ!..
- რა იყო, დედაკაცო?..
- გაიგე, წუწულ რა ამბავი იყო ლუკაი ფეხუცას? არაფერი გაიგე? ვაი, შენ დავეხვი ურეგის?
- თუკი, დედაკაცო, რა მოხდა...
- რა მოხდა და მთელი დამე ლუკაი ფეხუცას სახელი ბურდა-ვალუს ძახილი იყო. სულ არ გაიგე არაფერი?
- ისე, რაღაც, ძილ-ფიცილივი ჩი ამბებსა სიმღერა...
- სიმღერა და მერე რა სიმღერა! რა მომღერლები ყვადანა დედა, დედა, რა იტყვებს, რა დრო ატარეს!..
- კი, მაგრამ, გამაგებე, დედაკაცო, რა მოხდა, რატომ გადაიხარის ამოდენა წვეწავლა, კორილი ქონდათ, ნინობა თუ ნაოლბა?
- არაფერი მაგის მსგავსი.
- ახა რა საჭირო იყო ამდენა ქვიფა და ამდენი ამბავი, რაზე გასწიეს ამოდენა ხარჯი?
- ჩვენს ჯინაზე, ჩვენს ჯინაზე მოუყარა ამდენ ხალხს თავი, ადამიანი.
- ჩვენს ჯინაზე? — შეიშინუნა აფრასიონი და უკრები დადგოვტა.
- ახა, არა? ვერ მიხვდეს? უნდაა რომ ბულზე გაეცხეთქონ, ნინი მოვიფიონ, გაგაფორაო!

აფრასიონის ნაქვიფილი ნინობა აკვირნებს ნათქვამი, გველის საბავიწიეთი მომხიბრდა ზეზე და ჩაყმა დაფიყო.

— მარალად ხარ, ხომ იცი, აკვირინე! ნამფილად ჩვენს ჯინაზე მოაწვევს ეს წვეწავლა. სულ იმის ფორში არაან, რითი გაგვცხეთქონ ბულზე. არ ისვენებს ხომ? რაკი ასეა საქმე, აწი მე მიუბრუნე, მე ვუხამ მავათ სერის!

ქაჭანებდა ტვინდამწელი აფრასიონი და დახვეწილ მარგლის ტრეტებში ძუღლს უყრიდა ფეხებს.

აფრასიონ გველისიანი და ლუკა ფარცვანია ახლო მეზობლები იყვნენ. მათ კარი-მიდამოს ერთი საერთო ლობე ყოფდა. ასეთი გარემოება იმის საწინდარია, რომ მათი მეზობლობა სანუგეირო ყოფილიყო, ტბილი და მიიღო. მაგრამ ვაი, რომ ასე არ მოხდა არ მოხდა იმის გამო, რომ ლუკა ფარცვანია შშრიბიელი კაცი, ერთბაშადი კოლმეურნი, ცნობილი მევენახე, გულმართალი, პატრიონი, მოჭირანახელე და ატუმარმომცემე კაცი იყო. მეუღლეს ასეთი გამჩრქე ქალი ყვავდა, სწავლამი წარჩინებულ ოთხი შვილი.

აფრასიონ კი მცინარა კაცის სახელი ქონდა, იოლი ცხოვრება უყვარდა, აკვირნებ მთელი დღე ჭრიკიანობას უნდებოდა...

შობილბის კვალს გაყვნენ მათი შვილები, ნიკუმა და რეკაყ. აგრევე აიკრეს გელი სწავლავს და ისინი იოლი ცხოვრების გზას დაადგნენ.

ცხოვრება თავის გზით მიდიოდა, იცვლებოდა სოფელი, უცვლელი რჩებოდა აფრასიონის ცხოვრება. იგი საბოლენ დარჩა თავის მამაპაპისველ ფიქრულ სახლში, რომელიც ზენა ქარის წყალობით წაფხვრილი დავს შუა ვიშიო.

უკმაყოფილო იყო აფრასიონი თავისი ცხოვრებით, ბოლეს აღრჩობდა, არ იცოდა რა გუნა... ბულზე სკდებოდა ლუკა ფარცვანის ოჯახის წინსვლით. ლუკა ფარცვანის ფრინდი ტეტეფიზორი უყვიადა, ლუკა თარბე თავისი ცოლით ტრუსტული საგუნით სასწავლარეში მიღის სამოწახურად, ლუკას ვაჟი ამპირატურაში დაუტოვებიათ. და სხვა ამგვარი ამბები ავიფხვდა აფრასიონის, ძილს უფრთხობდა.

წახანდლმა ქვიფმა მეტად შეაფიქრინა აფრასიონი და აკვირნებ აკვირნებს დასწავლად დადასტურა, რომ ლუკა ფარცვანის ოჯახში გამართული წვეწავლა არავითარი მნიშვნელობა ფაქტთან არ უყოფდა დასაყვინებოდა.

— მაგან თუ ოყდაათი კაცი აქვიფა, ჩვენ ორმოცს ვაკვირებთ. სახანდენ ბულზე! — ნინის სობებით გააყვიროდა აფრასიონი.

— კი, ბატონო, კი, ქვეყნის ვალი რომ დამეფავს. ორმოც კაცი ვეცე პატრეს მაგის ჯინაზე! — კვესს უკარდა აკვირნებ.

საა შეადივნეს, ოთხჯერ გადაწვირეს, დასწავლად ახლობლების გარდა სოფლის საპატრიკ ადამიანებისევი შეიტაცა და წვეწავლა მამათ საღამოს დინიწმეს.

აფრასიონმა სათითაოდ ჩამოურა სტუმრებს.

— შაბათს საღილად მეწვიე, კიი გვათა და კიი გვათი, ვინდებოდა და ვიცავტო, დრო გაატარებო.

კმაყოფილი მაქვს და არც ნაოლბა, მარა ისე, ქვიფი მომეხატარა და ხათის რე გაბიტყითა...

თავი მოიკარა აფრასიონმა. შაბათს ისეთი სურფა გააწყო, ავ თვალს არ ენახებოდა.

დანიშნულ დროს მილოლი და მხოლოდ აკვირნებს მისიშვილები მივიდნენ, თალიყო და ვალიყო.

— სადაა, გოგო, მამაშენი? — იმ წუთში მიავგება სიტყვა აკვირნებთ თალიკოს.

— ცოტა საშუა მაქვს, საღამოს გადმივადი.

— მე საღილად დავატრე მაც უხედური, ვაგზნულ კი არ დამეხატეთა! — უკმაყოფილოდ მიხალა აკვირინებ და სწავლად ვაგზნულად მძისმევილები.

სტუმრები არა და არ დინდნენ.

ბულზე სკდებს აკვირნებ, ღელავს აფრასიონი:

- სადაა ეს ხალხი, ზოში, ნეთუ ორმოცი კაციდან ყველა ეხმადივს, თუ პირი შეგნის არ მივიდნენ!
- დადადა, ეხმადივს აინთი.
- აკვირინებ მარაგუნებს რამდენიმე კაცისგან შემდგარი ჯგუფი დალანდა და გაბარებულმა წამოიყვირა:
- მიდიან!
- მადლობა დღერთს! — გამოციქულდა აფრასიონი, მაგრამ იმავე წუთში უკმაყოფილო კილით დააყოლა:
- ეს მამაგანებებლები თუ მოდიოდნენ, ბაგე დაღიხითი მოხუციდნენ, დავანა მის დამწეწულ თვალებს ჩემი სტუმრები!

— მორაბილი, თქვენი ჰორიბე, შობრადილი! — ხელგაშლილი შეგება მკანინელი სტუმრები, — სადა ხარო, კაცო, აქამდე, გელოდებით, დაგმოციყო შინმოდით!

სტუმრები ანტარკენტად მოგროდნენ თითხმებოდე კაცმა ძილეს მოიყარა თავი.

არც დამეკრებლები ჩანდნენ და არც მიმდებრლები, აფრასიონმა რომ სპეციალურად დაბატყა.

დანი პირს არ უღებდა აფრასიონს, მაგრამ იხტიბარს მაინც არ იტებდა, იცინოდა, უხურბოდა სტუმრები კი ცხოვრამომეწეული იხსდნენ, თითქოს ქველებში არიანო, მაღიანდა კი ილუგებოდნენ, მაგრამ სიტყვათერობდნენ. აფრასიონი სტუმრებს აგულიანებდა:

— ახა, ჰე, მოიხიბუნე, ბებუბი, იმდებრ, იცეკვე. იმხიარულე! ცეადი, ჰო, ცეადი!

სტუმრები ცილიობდნენ. ხან ერთი წამოიყვინავლებდა და ხან შორე. მაგრამ არ იქნა და სა, ერთი სიმღერაც ვერ ააწვევს. სურფაზე ისევ მოწეწელობა ჩამოწეა.

გულდათუთული აფრასიონი ცალი თვალთი სტუმრებს გასტყობდა და ცალი თვალთი კი უკანასკნის უბის.

კაციშვილი არ ქაჭანებდა ლუკასი უბისი, ჩამოიხევი არ იხმობდა, სინათლე არ ანთებულა და საღამოს.

— სად არიან? ამოწუნდნენ დედა-მუდინანდა! — კეთიხა აფრასიონმა აკვირნებს.

— ისვენებენ, ბატონო, დადღილები არიან, სძინავთ! — გველიანად უბასუსა აკვირნებ აფრასიონის და თანაც ორინებულად ჩაიჭირტყლა.

— მე დავაძინებ მავთი შეე მიწავა, — წამოიძიხა აფრასიონმა, ვეღადამოლილი სურფასთან მიიჭრა და სიმღერა წამოიწყო. რამდენიმე სტუმარი „ოო...ს პი...აბილით შეგებინა. ვიღაცამ ერთი-ორჯერ შეზღავდა და ამითი წერტილად დასყვა არ მიხედვასაყ.

გადიარა აფრასიონი.

— კაცო, მოვივალელები კი არ მივას სახლში, ამოიღე ხმა! თქვით რამე, რაღაც ქვითი, ახმადურითი, ან იმდებრ ან იცეკვი!

— არაფერი გამოგვიდის და რა გუნა ამბა? — წამოიძიხა ოფიციატგმა უჩან.

— ახა, იმხუბო, ჩუხი მაინც ხომ შეგიძლიათ? — რატომ უნდა ვიხმებო, რა დავეწავები ერთხანეთს, სახმურადა მოვიწვიე ავ? — აყავანდნენ სტუმრები და მაცდ თითოთი თითოდ კიატურწუნ შინისყენ.

... მეორე დღეს გუნებამწეწავლმა აკვირნებ აფრასიონს ახალი ლუკაი აწვეა:

— შენმა უნდა შეგეყვას ავთანდლის დისერტაცია დაუეყვას თობისძი და ყველა იქ ყოფილა წასული. გლდა ვეა აფრასიონის.

ამ ცოტა ხნის წინათ გამოქვეყნდა „მერანის“ საგამოფრეო დარბაზში მოქმედი საპროექტო სსრ დამსახურებული მხატვრის ანდრო კანდელაკის პერსონალიზმი გამოფენა, რომელიც მისი დაბადების 80 წლისთავს მიეძღვნა. ეს იყო სატრისა და თეორიის ცნობილი ოსტატის ირმოცი წლის მანძილზე გაქმნილი მუშაობის შემოქმედებითი ანგარიში. მანამდე კი ჩვენს საზოგადოებას საშუალება ჰქონდა საწერ შეხედვლიდა ერთად თანამოაზრე მის ნამუშევრებს თბილისსა და მოსკოვში გამოფენულ კარიკატურულ-თეორიულ-ტულ ნახატების კრებულში.

ანდრო კანდელაკი, როგორც მხატვარი, პირველად 1936 წელს გამოინდა თურნაღ „ინანში“, მას შემდეგ მისი სახელი არ შორდებდა პერიოდული პრესის ფურცლებს.

ანდრო კანდელაკი ერთ-ერთი იმთავანია, ვინც მყარ საფუძველზე დაყუანდა არცთუ დიდი ასტრონომია და ტრადიციების მქონე ქართული ყოფითი კარიკატურა და პოლიტიკური სატრა. და თუ დღეს თამაზ ვლასარაკობით ეროვნული სახითი ხელოვნების ამ დარგის თვითმოყოფადობაზე, მის განვითარებაზე, ამის ერთ-ერთი სახაბი სწორედ ანდრო კანდელაკის შემოქმედებაა.

განსაკუთრებით ბავგასახმელია მისი შემოქმედებითი თემატიკის შრავალფეროვნება. რაზე არ უფიქრია, რას არ ჩამოკერებია, რაზე არ გამოუთქვამს თაობი აწრი მხატვარს ამ ხნის მანძილზე მისი მხატვრული აზროვნების უზრტრკი წყარო, მისი ფუნქის მახასრღვრელები ყოველთვის იყო ჩვენი ქვეყნის, ჩვენი ხალხის ყოველდღიური ცხოვრების ავ-კარგი და მაღალი მოქალაქეობრივი შეგნებით, მისთვის ჩვეული ოსტატობით ემპაურებოდა მას.

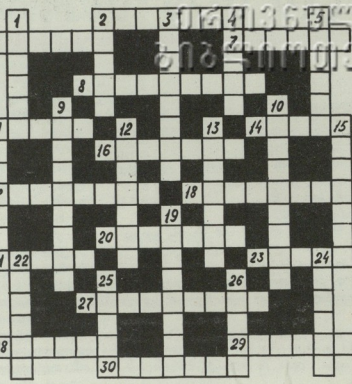
ანდრო კანდელაკი ყოველგვარი უარყოფითის, მანქირის, ყოველივე პორკრტისა და არადამაინურის მტერია, მას თაობი უღმობილე განაჩენი გამოაქვს ყოველივე იმის მიმართ, რაც ხელს უშლის საბჭოთა ადამიან შრომასა და ცხოვრებაში.

ანდრო კანდელაკი ჩვენი ყოფა-ცხოვრების წესის დულაღვი პრობავანდისტია. ამ შრვი განსაკუთრებით აღსანიშნავია მისეული მხატვრული ხერხი ახლისა და ძველის, დრომოქმულისა და პროგრესულის, მომავლავისა და შარდის დაბირისპირებასა.

დევლომოსლი მხატვარს არც ბავშვები დავიწყებია. მისი მხატვრული საფანელი პატარებთან ყოთილი ურთიერთობის დამყარებასაც ეყო და არაერთხელ მოავჯნა მათ დიდი სისარული შრავალი ზღაბრისა თუ საბავშვო მოთბრბის დადსურბებითი, დიდიფლების მხატვრული კარტებით.

ანდრო კანდელაკი, როგორც კანდელაკი მხატვარი, კეთილსინდისიერად ემსაუბრება ხალხს. იმედა, შემოქმედებითი სიბრძნის ასაკს მიტანებული ხელოვნური კვლევაზე ბეჭეტერ დავგაფიტრებს თაობი მავხელი, მოზანადციერული სიტყვით.

ამთბმან თბავამ

ამირზონტალურად: 2. კინოფილმ „მანტელის დედოფალში“ მთავარი როლის შემსრულებელი. 8. ოსტატული ამბის აღანიშნავად აღმართული სვები. 7. უზრტრკი მოქალაქე. 8. სახელმწიფო შრავალფლები სასმარტოლოში. 11. საბჭოთა კავრისა და დინების ერთობილივი კინოფილმი. 14. ამერკული მუნქი კინოს ცნობილი მსახიობი. 16. დეტატირული ნაწარმოების დასეგნითი ნაწილი. 17. ჩაღმა. 18. კეთილმოყოლობა. 20. ძველმურერფრანგული ცეცხა. 21. სახელმწიფოს შეიარაღებული წარი. 28. პერსონალი აღ. ოსტატოცის პისისად უდნანაშული დანშავენი. 27. დარკოს როლის შემსრულებელი კინოფილმი. 28. ბრძოლის ველი. 29. საბჭოთა კინორეჟისორი. 30. ანგლის ძველი სახელწოდება.

მხატვრულად: 1. სუნიის ოპრა. 2. დაცილი ვანა. 8. სიკოს მოყვანლობის მოყოლის კამეფი. 4. ოპრა „ანდელას“ ატორი, ფრანგი კომპოზიტორი. 5. ქართველი კომპოზიტორი. 9. ფოტოალურად გამოხატული მიწონება, დადატურება შემოქმედის შედეგად. 10. უსტატული თეატრული წარმოდენა. 11. მუსიკალური საქარების ხმის ჩანსმული მოყოლობა. 12. შეგირბა მოტოკლები სპეციალურ ტრეტზე. 18. გოფის დრამა. 15. ამერკის შტატი. 19. საბჭოთა კინორეჟისორი. 28. იტალიელი მწერალი. 24. რუსი დრამატურგი. 25. აზის სახელმწიფო. 26. საბჭოთა მოქალაქე.

შრნაღ „დროში“ № 7 გამომქმენავებული კროსვორდის პასხამბი

- მორიზონტალურად: 2. ატრისტატი. 7. დფიფი. 8. ვაგინი. 9. რადიოფი. 12. რეისი. 16. ირინე. 18. ნაველი. 19. ამნისტია. 20. კონდიტია. 22. ინტეგრითი. 23. რაილი. 25. მარტი. 29. კოროზია. 30. დრეფი. 31. მტორი. 32. დსტანტია.
- მერტაკალურად: 1. დფისი. 3. ეთერი. 4. სლოლილო. 5. ტეცია. 6. ანონსი. 10. ირიატორი. 11. პედიატრია. 13. სპრინტი. 14. კალუმი. 15. ინდოეთი. 17. რადიოლო. 21. ტრლოგია. 24. დიხელი. 26. რიტორი. 27. აკინი. 28. ხაში.

გადიცი ახაწეობად 8/VII-76 წ., ხელმოწერილია დასახელებად 8/VIII-76 წ., კალაღის ზომი: 70x108! ფიციურია ნახებდი ფურცელი 3,5, პირბობი ნახებდი ფურცელი 8,5, სადარცეზო-საგამომქმელი თბავი 4,9, ტირავი 62.330, შვეც. № 2407, უე 04311. ფავი 80 ცავი.

Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный журнал «Дроша» (на грузинском языке) Издательство ЦК КП Грузии

სავ. კვ ცავის გამომქმელობის სტამბა, თბილისი, უღნის ქ. № 14. Типография издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14

რედაქციის მისამართი: 380008, თბილისი 8, რუსთაველის პარ. 43. ტელ. — მთ. რედაქტორის — 99-54-86, ჰ/შე. მიღების — 99-52-89, განყოფილებების — 98-28-43, 99-01-89. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

სეზონური მუშაკების

ავტოსტოს პანანაქაუზი

საქართველო
ბიზნის ცენტრი

● ჩრდილი.

● თბილისი რაიონი.

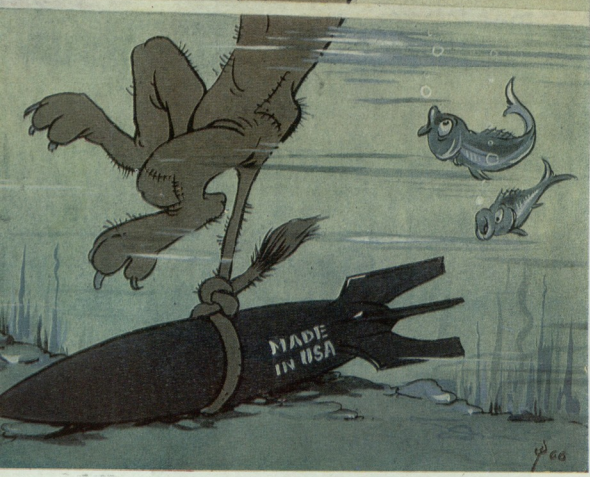
● ორნი ზღვაში.

● მეტეხან.

ანდრო კანდეაკი

„ბოსტანში“ ეურანოდან „დილა“.

ეთი შეხედვით და... თუ შეხედავთ უფრო ღრმად...

კალრი დიავოლმუბიდან „მგელი და მელა“.

ს. მისაზკოვის იგავის „ვირთების“ ილუსტრაცია.